

T.C.
İSTANBUL NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI ANASANAT DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI (TEZLİ) YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YETİŞKİNLERDE PİYANO EĞİTİMİNDE ÖĞRENİM
SORUNLARI ÜZERİNE İNCELEME

Gönül YENİ

Yüksek Lisans Tezi

YETİŞKİNLERDE PİYANO EĞİTİMİNDE ÖĞRENİM SORUNLARI
ÜZERİNE İNCELEME

Gönül YENİ

T.C.
İstanbul Nişantaşı Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Müzik ve Sahne Sanatları Anasanat Dalı
Müzik ve Sahne Sanatları (Tezli) Yüksek Lisans Programı

ORCID ID: 0009-0005-8300-1280

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Verda KARAÇİL CERİT

İstanbul
Ocak 2025

KABUL VE ONAY

Gönül YENİ tarafından hazırlanan “Yetişkinlerde Piyano Eğitiminde Öğrenim Sorunları Üzerine İnceleme” başlıklı bu çalışma, 27 Ocak 2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi: **Doç. Dr. Halil Eren TUNCER** _____
İstanbul Üniversitesi

Jüri Üyesi: **Doç. Dr. Füsun Naz ALTINEL** _____
İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Tez Danışmanı: **Doç. Dr. Verda KARAÇİL CERİT** _____
İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Jüri tarafından kabul edilen bu çalışmanın Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Enstitü Yönetim Kurulu;

Karar Tarihi :
Karar Numarası :

Dr. Öğr. Üyesi Şerafettin SEVGİLİ
Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını tezimin/projemin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

27 Ocak 2023

Gönül YENİ

SAVUNMA ÖNCESİ ONAYLAR

BENZERLİK ONAYI		
Başlık	Yetişkinlerde Piyano Eğitiminde Öğrenim Sorunları Üzerine İnceleme	
Savunma Tarihi	27 Ocak 2025	
Sayfa Sayısı	80	
Benzerlik Yüzdesi (%)	6	
Taranan Program	Turnitin	
<p>Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın kapak sayfası, giriş, özet, ana bölümler ve sonuç kısımlarından oluşan çalışmam için şahsım ve tez danışmanım/Enstitü Sorumlusu tarafından intihal tespit programında taraması yapılmıştır. Tez Danışmanımın gözetiminde tamamladığım çalışmamın azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.</p>		
Öğrenci Gönül YENİ	Danışman Doç. Dr. Verda KARAÇİL CERİT	Enstitü Sorumlusu

TEZDEN ÇIKARILAN YAYIN		
Yayın Künyesi	Yeni, G. ve Karaçil Cerit, V. (2025) Yetişkinlerde piyano eğitimde öğrenim sorunları üzerine inceleme. <i>7th International Mediterranean Scientific Research Congress</i> . Valencia	
Yayın Türü	☐ Ulusal Hakemli Dergide Makale ☐ Uluslararası Hakemli Dergide Makale ☐ Ulusal Kongre/Sempozyumda Bildiri ☒ Uluslararası Kongre Sempozyumda Bildiri	
	Enstitü Sekreteri	

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlığı ve yazılması aşamasında, çalıŐmamı özenle takip eden danışmanım Doç. Dr. Verda KARAIL CERİT'e verdiği emekleri için en içten teŐekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca görüŐ ve önerileri ile hazırlamıŐ olduğum tezimi kabul eden değerli jüri üyelerine teşekkür ederim. Ayrıca tüm hocalarıma teŐekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Her zaman öncelikli olan ailem tüm eğitim hayatımda bana destek olarak bugünlere ulaşmamda emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim aileme Őukranlarımı saygı ve sevgilerimi sunarım.

Gönül YENİ

Ocak, 2025

ÖZET

Gönül YENİ

Yetişkinlerde Piyano Eğitiminde Öğrenim Sorunları Üzerine İnceleme

Yüksek Lisans Tezi

İstanbul, 2025

Bu çalışmanın amacı, piyano eğitimindeki yetişkin öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak; mesleki anlamda başlangıç piyano eğitiminin yönetsel olarak teorik temellerinin, yetişkin öğrencilerin psikolojik özelliklerinin, pedagojik sorunlarının ve yetişkin öğrencilerin karşılaştıkları problemleri belirlemek ve incelemektir. Araştırmanın kapsamı, yetişkinlerin piyano öğrenme süreçlerinden kaynaklanan öğrenim sorunlarını belirlemek ve bu sorunların üstesinden gelmek için öneriler sunmaktır. Yetişkin öğrenciler için başlangıç piyano eğitiminin amaçlarının, hedeflerinin ve özelliklerinin analizi, teorik ve bilimsel açıdan önemli olduğu belirtilmektedir. Geleneksel ve modern yöntemi birleştirerek öğrencinin duruma göre müfredat geliştirilmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın yöntemi ise literatür taraması, uzman görüşleri ve örnek olay analizlerini içermektedir. Bu veriler çeşitli dokümanların incelenmesi yöntemiyle toplanmıştır. Bu çalışmada bir diğer hedef ise, piyano eğitiminde yetişkin öğrencilere piyano çalmayı öğreterek, yüksek yaratıcı sonuçlara ulaşmayı amaçlayan belirli teknikleri ve yöntemleri kullanarak piyano eğitim sürecini kolaylaştırmaktır.

Anahtar Kelimeler

Piyano eğitimi, yetişkin piyano eğitimi, piyano pedagojisi

ABSTRACT

Gönül YENİ

A Research on Learning Problems in Adult Piano Education

Master's Thesis

İstanbul, 2025

The aim of this study is to preserve the characteristics of adults in piano education; to determine and disseminate the methodological theoretical foundations of professional beginner piano education, comprehensive psychological problems, pedagogical problems and problems encountered in dimensions. The scope of the research is to determine the inclusiveness of children's piano learning processes and to offer suggestions to maintain this distance. It is stated that the analysis of the instructions, goals and varieties of beginner piano education for adults is important in terms of theory and structure. It equips the student with a curriculum according to his/her situation by combining traditional and modern methods. Qualitative research method was used in this research. The method of the research includes literature review, specialization and case study analysis. These data were collected by examining various documents. Another goal in this research is to improve the piano education process by using certain techniques and methods that aim to benefit from high level creativity by teaching playing the piano widely in piano education.

Keywords

Piano education, adult piano education, piano pedagogy.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
ETİK BEYAN.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
RESİMLER DİZİNİ.....	x
FOTOĞRAFLAR DİZİNİ	xi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM: MÜZİK EĞİTİMİNE KISA BİR BAKIŞ	3
1.1. Yetişkinlerde Müzik Eğitimi	3
1.1.1. Müzikte Kullanılan Seslerin Temel Özellikleri.....	3
1.1.2. Müziğin Özellikleri.....	4
İKİNCİ BÖLÜM: YETİŞKİNLERDE PİYANO EĞİTİMİ	7
2.1. Piyano Eğitimin Önemi	7
2.2. Öğrenim Sorunları	8
2.3. Piyano Pedagojisi	9
2.3. Yetişkinlerin Öğrenme Süreçlerindeki Farklılıklar	10
2.3.1. Öğrenme Stratejileri.....	11
2.3.2. Motivasyon Sorunları	13
2.3.3. Zaman Yönetimi Zorlukları.....	14
2.3.4. Öneriler ve Çözüm Yolları	15
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: BİLİŞSEL GELİŞİM KURAMI.....	17
3.1. Bireyselleştirilmiş Eğitim Yaklaşımları	17
3.2. Etütler	19
3.3. Teknolojinin Kullanımı	26
3.4. Müfredat Geliştirme Önerileri.....	28
3.4.1. Piyano Eğitiminde Başlangıç Metotları.....	46
3.4.2. Çocuklar için Kanıtlanmış Yetişkinlerin de Başvurduğu Bazı Yöntemler..	52
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: SONUÇ	62
KAYNAKLAR	63

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Piyano Eğitiminde Öğrenme Stratejileri.....	12
Tablo 2. Orta Do, Çoklu Yaklaşım ve Aralıksal Yaklaşım Karşılaştırılması	48
Tablo 3. Gözlem Formunda Yer Alan Anlamlandırma Stratejileri.....	58

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Ezgi kalıpları modelinin uygulanması Örneği (1 Fuga)	5
Şekil 2. Telemann'ın Do Majör Sonatı	5
Şekil 3. Ritim Örneği	6
Şekil 4. Armonizasyon İşlemi	6
Şekil 5. (25 Elementary Studies), Op.137 Etüt No.1 (Ömür, 2021).	20
Şekil 6. Bertini "25 Elementaires, Op.137" Etüt No.14 (Ömür, 2021).....	21
Şekil 7. Op.137 Etüt No.18 (Ömür, 2021).	22
Şekil 8. Op.137 Etüt No.19 (Ömür, 2021).	22
Şekil 9. Op.740 Etütleri Carl Czerny	24
Şekil 10. Op.740 Etütleri.....	25
Şekil 11. Op.740 Etütleri.....	26
Şekil 12. Legato Tekniği	29
Şekil 13. Staccato Örneği	31
Şekil 14. Learning to Play Piyano 1: Orta Do Yaklaşımı	47
Şekil 15. Öğretmen Eşliği	50
Şekil 16. Tuşların Tanımı.....	51
Şekil 17. Notaların Öğretimi	52
Şekil 18. Carabo-cone, 1959; Piyano Dizek ve Nota İsimlerinin Konumu	59
Şekil 19. Notanın Dizek Çizgisi Üzerinde Konumu (Carabo-Cone,1959)	60
Şekil 20. Notaların Dizek Aralıkları Üzerinde Konumu (Carabo - cone, 1959).....	60
Şekil 21. Oyununun Kâğıt Üzerinde Gösterimi (3/4'lük Ölçü) Carabo-cone, 1959.....	61

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. Henri Jerome Bertini (1798-1876).....	21
Resim 2. Carl Czerny	22
Resim 3. Legato Tekniğini Anlatan Fotoğraf	30
Resim 4. Legato Tekniğini Anlatan Fotoğraf	31

FOTOĞRAFLAR DİZİNİ

Fotoğraf 1. (Synthesia 10.8 v.) Çalışma Ekranı	28
Fotoğraf 2. El, Bilek Hizasından Yukarıda Olacak Şekilde Tutulur.....	34
Fotoğraf 3. Sonrasında, Bilek Aşağıya Doğru İndirilir.....	34
Fotoğraf 4. Öncesinde Bilek Yukarıya Doğru Askı Şekline Alınır	35
Fotoğraf 5. İki-Üç Ve Dördüncü Parmak Üzerinde Düşmeye Bırakılır	35
Fotoğraf 6. Kol, Sarkık Şekilde Yukarıya Doğru Kaldırılır.....	36
Fotoğraf 7. Parmaklar Masa Üstüne Atılır	36
Fotoğraf 8. Parmaklar Masa Üzerine Koyulur	37
Fotoğraf 9. Bilek Kuvvetli Biçimde Ön Tarafa Doğru İtilir	37
Fotoğraf 10. Parmaklar Masaüstüne Doğru Koyulur	38
Fotoğraf 11. Parmaklar Aşağı Doğru ve Yaylanılır	38
Fotoğraf 12. Tekrar İlk Şekline Gelinir	39
Fotoğraf 13. Aşağı Doğru ve Yaylanılır	39
Fotoğraf 14. Parmaklar Masa Üstüne Koyulur ve Yukarı Doğru Yaylanılır.....	40
Fotoğraf 15. Zemini Tuttuğunuzda Hissedecek Şekilde Elle Ve Parmakla Bilinçli Bir Biçimde Basma İşlemi Gerçekleştirilir	40
Fotoğraf 16. Masayı Hissedip Parmaklar Üzerinde Baskı Hareketi Gerçekleştirilir	41
Fotoğraf 17. Baş Parmağı Gevşek Durumda Koyulur	41
Fotoğraf 18. Diğer Parmaklar Havaya Kaldırılır	42
Fotoğraf 19. Başparmak Üzerinde El Kaldırılır	42
Fotoğraf 20. Hızlı 2 – 3 ve 4, Parmaklara Doğru El Çarptırılır	43
Fotoğraf 21. El Eski Yerine Getirilerek Gerçekleştirilir	43
Fotoğraf 22. Baş Parmağı Koy	44
Fotoğraf 23. Tuşa Gevşek Olarak Vurdur.....	44
Fotoğraf 24. Baş Parmak Koyulur	45
Fotoğraf 25. Tuşa Gevşek Bir Şekilde Vurdurulur	45
Fotoğraf 26. Dirseğin Havada Olacağı Şekilde Baş Parmak Tuşeye Konur.....	46
Fotoğraf 27. Dirsek ve Baş Parmak Rahat Bir Şekilde Bırakılır	46

GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, yetişkinlerde piyano eğitiminde karşılaşılan öğrenim sorunlarını incelemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmaktır. Piyano eğitimini daha etkili hale getirmek ve yetişkin öğrencilerin müzik becerilerini geliştirmek için öğretim ve öğrenim sürecindeki zorlukları kavramak önemlidir. Bu öneriler sırası ile; yetişkin öğrencilerin müzik eğitimi, müzikte kullanılan seslerin temel özellikleri, yetişkinlerde piyano eğitimi, piyano pedagojisinin açıklanması, piyano eğitiminin öneminin belirtilmesi, yetişkinlerin öğrenme süreçlerindeki farklılıklarının göz önünde bulundurulması, öğrenme stratejilerinin geliştirilmesi, bilişsel açıdan gelişimin şart olduğunu, motivasyon sorunlarının çözümlenmesi gerektiği, zaman yönetimin önemli olmasıdır. Çözüm yollarının araştırılıp sıklıkla etüt çalışmaları yaparak öğrenmenin gerçekleştirileceğini, bireyselleştirilmiş müfredat geliştirme önerileri sunularak öğrenime başlangıç piyano eğitimleri ile (eski yöntem) tekniklerle başlayarak ve bugünüme ait geliştirilmiş modern piyano tekniklerini birleştirip öğrenim sorunlarında çözüleceği düşünülmektedir. Ayrıca, teknolojiyi kullanmanın yetişkin öğrencilerin yeni bilgilere daha çabuk ulaşmalarında önemli olduğu belirtilmektedir. Gerek yukarıda yapılan açıklamalar gerek ise yetişkin öğrencilere öğretim yollarının kolaylıkları ve zorluklarının araştırılmasının önemli olduğunun düşünülmesi, çalışmayı gerçekleştirmeyi zorunlu kılmaktadır. Ayrıca elde edilen bulgular ile literatüre katkı sunmak ve gelecekte yapılacak çalışmalara referans olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı, yetişkinlerde piyano eğitimi karşılaşılan öğretim sorunlarını detaylı bir şekilde incelemek ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmaktır. Bazı öğrencilere piyano çalmayı öğrenmek için hangi yöntemler ile çalışması gerektiğinin öğretilmesi lazımdır. Hatanın çalışma alışkanlıklarına yerleşmeden, öğretmenleri tarafından nasıl öğrenecekleri anlatılmalıdır. Ancak yetişkinlerin öğrenme süreçlerinde karşılaştığı zorluklar ve motivasyon sorunları bu etkiyi azaltabilmektedir. Bu araştırma, yetişkin öğrencilerin piyano eğitimi konusundaki öğretim sorunlarını ele alarak bu alanda daha etkili ve verimli bir öğretim süreci oluşturmayı hedeflemektedir.

Bu çalışma piyano öğretiminde meslek anlamında piyano eğitiminin başlangıç; metod kapsamında teorik temelini, yetişkinlerin psikolojik özellikleri dikkate alınarak pedagoji açıdan öğrencilerin karşılaştıkları sorunların belirlenmesini kapsamaktadır.

Çalışmada veriler nitel araştırma yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma, öğrenciye piyano çalmayı öğretme, faydalı sonuçlar ortaya çıkarmayı amaçlayan belli teknikleri içermektedir.

Yapılandırılmış gözlem, dokümanları inceleme, nitel veri toplama tekniğinin kullanıldığı, bütüncül şekilde yaklaşıma yönelik var olan bir sürecin izlendiği araştırıldığı geliştirildiği bir araştırmadır.

Pedagoji açıdan öğrencilerin karşılaştıkları sorunların belirlenmesini kapsamaktadır. Çalışmada veriler nitel araştırma yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma, öğrenciye piyano çalmayı öğretme, faydalı sonuçlar ortaya çıkarmayı amaçlayan belli teknikleri içermektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM: MÜZİK EĞİTİMİNE KISA BİR BAKIŞ

Yetişkin öğrencilerin müzik eğitiminin gelişimi 1980'ler den günümüze kadar devam etmektedir. Çalgı eğitiminde yetişkin öğrenci, öğrendiği çalgıdaki özellikleri ve yapısını tanımalıdır. Öğretmenin önceliği eğitimde temel olarak hataları yakalamak ve düzeltmek olmalıdır. (Özkan, Mart 2023).

Müzik eğitiminin hedefleri, yetişkin öğrencinin çalmayı öğrenmesi ; doğru nota ve doğru ritimle, görmesi, algıladığını parmaklar arasındaki bağlantıyı kurabilme yeteneğini sağlanmasıdır. Amaçların yanında öğrencinin nota okuma, duyma becerisini geliştirebilme, analiz, müzikalite, eşlik etme ve dinamiklerin ve nüansların

uygulanması, müzik tarihini tanıması, o dönemin özelliklerinde yorumlamasıdır (Özkan, Mart 2023).

1.1. Yetişkinlerde Müzik Eğitimi

Müziğin oluşumundaki temel içeriklerin bireylerin yaşantı yolu ile müziksel tutumlarında istenilen davranışı geliştirmesi aşamasına **müzik eğitimi** denir. Günümüze kadar müzik eğitiminin çeşitli tanımları yapılmıştır (Çuhadar*, 2016).

Müzik eğitimi almış olan yetişkin öğrencilerin kendilerine ait başarı düzeyleri eğitim almayanlara göre üst seviyede olup, birbirleri arasında değişiklik göstermektedir. (Karşal, Yorguner ve Yaşar, 2020).

1.1.1. Müzikte Kullanılan Seslerin Temel Özellikleri

1 – Zaman: **Zaman**, sesin zamanın içindeki uzunluğu ve kısalığına denir. Eseri seslendirirken bazı sesler çok uzun, bazıları da daha kısa zamanda söylenip çalınır. Sesin uzun ya da kısa olacağını ölçmek için bir zaman birimi kullanılır.

2- Vuruş : El yada ayakları indirerek kaldırıp yapılan sayma şekline denir. Saatlerin eşit aralıklı giden sesleri (mekanik saat) gibidir. Tempoyu değiştirmeden sabit hızda tekrar devam eder (Bişgen, 2017).

Sesin Tanımı

Bir ortamda iletici unsurların, gelen basınç ile duyulabilir şekilde mekanik dalgalar halinde yayılma durumuna **ses** denir. Varlığını kabul ettiğimiz ses; alıcıların ulaştığı sağlıklı kulak, beyin ve aynı zamanda ses kaynağından oluşmuş uyarıyı iletmesi, mekanda kulakların da uyarılacağı bir şiddette ulaştırması gereklidir. Ses oluşumu, ses eğitiminde şu şekilde gerçekleşir. İnsanın ana enstrümanı olan sesi, gücünü hava akımını sağlamakla görevli alt solunumu, diyaframı, karın kasları, göğüs; vibratör hizmetinde ses telleriyle; rezonatör görevini de ana tınlaticılar olan supraglottik bölgede farenksler, nazal boşluklar ve ağız boşluklarında görev yaparak sağlar (Aladağ, 2017).

Manuel Garcia ; eski zamanın ünlü ses otoritelerinden olan larengoskoplara ses tellerinin fonasyon esnasında yaptığı hareket modellerini inceleyerek ve şarkıcının bir çizgide sesini tınlattığı anda ses tellerini olağan durumunu belirli bir noktaya kadar geldiğinde genellikle aynı kaldığını, sonrasında değişime uğramış olduğunu, bu değişim esnasında tonun da değişikliğe uğradığını görmüş, bunları o devirde register farklılığı olarak tanımlamıştır (Aladağ, 2017).

1.1.2. Müziğin Özellikleri

1-Duyguyu, düşünceyi ortaya çıkarması için art arda getirilmiş seslerin notalara dönüşmesine ezgi denmektedir (Karkın ve Baş, 2016).

I Fuga

J.S. Bach (1685-1750)
 BWV 846-869
 Well Tempered Clavier (Book)
 Sayfa: 5

Şekil 1. Ezgi kalıpları modelinin uygulanması Örneği (1 Fuga)

Şekil 2. Telemann'ın Do Majör Sonatı

Kaynak: Karkın ve Baş, 2016

2- Dizedeki notanın vurgusunu, uzunluğu ya da ses niteliklerinin, durakların planlı şekilde tekrarlanmasına **ezgi** denir.

Nota 9-10. "Balkan Gaydası" ritim kalıpları¹⁴

♩ = 90 (3+3+3+3)

Şekil 3. Ritim Örneği

Kaynak: Aykent, 2020.

3- Müzikte, birbirine uyum gözeten farklı seslerin ve notaların aynanda duyurulmasına **armoni** denir Orkestrada ve tek bölüm içerisinde akor halinde yapılabilir (Uludağ, 2016).

Şekil 4. Armonizasyon İşlemi

Kaynak: Uludağ, 2016

Akorların (iki ayrı sesin birlikte tınladığı ses bütünüdür) düzenlenişi, akor adımlarını, akor ilişkilerini inceleyen müziğin bir unsuruna armoni adı verilir (Bişgen, 2017).

İKİNCİ BÖLÜM: YETİŞKİNLERDE PİYANO EĞİTİMİ

Yetişkin öğrencinin piyano öğrenimi boyunca sorun çözme, dürtülerini kontrol etme dayanıklı olma hali, durumun üstesinden gelmesi, öğrencinin bilişsel gelişimine etkisi olduğu söylenebilir. Cooper'a (2001) göre yetişkin öğrenciler, kendi kişisel yeteneklerini ilerletmek, kendi zevk ve sosyal çevrelerini oluşturarak piyano eğitimine başlayıp sürekli devam etmişlerdir. Öğrencilerin piyano eğitimi almalarının sebeplerinden biri: yeteneklerini geliştirmek, kendi kişisel gelişimlerine katkı sağlamaları, sosyalleşmek, sosyal ve kültürel faydaları görmektir. Bugos (2019) piyano öğreniminin yetişkin öğrencilerin aktif katılımının olması, motor ve bilişsel performansa katkı sağladığını ifade eder (Ünlü, 2023).

MacRitchie (2020)'ye göre; piyano öğretimi verilen yetişkin öğrencilerde motivasyon seviyesi daha güçlüdür. Çalma becerisi için ihtiyaç olan fizyolojik bağımsızlık başka bir yönden de psikolojik özgürlüğü meydana getirir. Çalma yeteneğini meydana getiren organlardaki fizyolojik stresin yok edilmesi, öğrenmenin kısa zamanda oluşmasını sağlar. Her zaman düzenli olacak şekilde piyano çalma alışkanlığı belleği geliştirir, öğrenciye pozitif yönde etki eder (Ünlü, 2023).

2.1. Piyano Eğitimin Önemi

Çok kapsamlı bir eğitim olan piyano eğitiminin, aynı zamanda ellerin farklı biçimlerde kullanılması, çalınması hareketi beyni geliştirmektedir. Diğer enstrümanlara oranla piyanonun ses alanı daha kapsamlı ve geniştir. Dünyada piyano eğitimi müzik eğitiminin en önemli ayrılmaz bölümünü meydana getirir. Piyanoda sesi elde etmek oldukça kolaydır. Tuşa basan öğrenci o anda doğru, açık ve doğru bir ses elde eder, iki elini beraber kullanır. Önemli olanda çok sesli bir çalgı olmasıdır. Bütün bu yönüyle piyano öğrenimi, müzik eğitiminin ayrılmaz bir parçasını meydana getirir (Yıldız ve Şen, 2010).

Kaliteli bir piyano öğretmeni, öğrenciye yeni bir eserin ne şekilde çalınması gerektiği hakkında kolaylık göstermeli, kendi kendine öğrenmeye yardımcı olmalıdır. Öğrenciye eserler verildiğinde, okuma ve görme becerisini geliştirmesi öğrencinin müziksel özgürlüğünü kazanmasının yanında çalgısında da daha fazla nitelikli ve başarılı olmasını sağlar (Ercan, 2016).

Ancak ritim eğitiminde farklı sorunlar meydana gelebilir. Eğitimci, yetişkin öğrencinin ne konuda bilgili ne konuda bilgisiz olduğu konusunda dikkatli olmak durumundadır. Yetişkin öğrencinin nota ile ilgili herşeyi algılayabiliyor mu yada pratik yaparken doğru ritmin farkında mı veya öğretmen bir çok kavramı anlaşılır şekilde verebiliyor mu şeklinde sorgulanması gereklidir. İyi bir ritim duygusu olmadan bir müzik eserinin doğru bir şekilde icra edilemeyeceği unutulmamalıdır (Ercan, 2016).

Modern piyano teknikleri

Eğitimin amaçları yalnızca müzikal açıdan pratik kazanmış bir öğrenci yetiştirmek değildir. Aynı zamanda öğrencinin müzik öğrenimi süresince, piyanoyu işlevsel olarak kullanabilmesi sağlanmalıdır (Çimen, 2013, s. 105).

Model bir öğretmenin özellikleri ise;

- Öğretim süresinde bu eğitim ile sınırlı kalmayan,
- Öğrencisine üreten olmayı, destekleyen,
- Öğrencisinin moralini her zaman yüksek tutan,
- Yerine göre arkadaş gibi davranan, onun psikolojisini paylaşan,
- Dersi yaşamıyla birleştiren,
- Düşünen, çözüm odaklı olup olaylara olumlu yaklaşılandır. (Yazıcı,2009).

2.2. Öğrenim Sorunları

Çalışmada, piyano eğitiminde öğrenci başarısına etki ettiği düşünülen şu değişkenler ele alınmıştır:

- Yaş ve Kişilik Yapısı
- Korku ve Kaygı
- Motivasyon
- Çalışma Alışkanlıkları
- Öğretmen Davranışları (Gasimova, 2011)

Öğrencinin piyanodan tamamen keyif alarak onu çalabilmesinde daha aktif bir piyano eğitimi - öğretiminin uygulanabilmesinde öğretmenin rolünün büyük olduğu bilinir. Eğitimci, aktif bir piyano eğitimi – öğretiminin uygun temel taşlardan biridir (Yazıcı, 2009).

2.3. Piyano Pedagojisi

Böhmova (1973)'e göre; iyi seviyede piyanoyu çalabilmek için sekiz özelliğe sahip olmak gerektiğini söylemiştir;

- İyi bir şekilde çalabilmek,
- Elleri iyi kullanmak,
- İyi bir şekilde klavyenin önünde oturmak,
- Net, düzgün çalabilmek,
- Çıkışlı - inişli eserleri net çalabilmek,
- Parmakları doğru şekilde kullanmak,
- Keyifle çalabilmek,
- İyi bir şekilde süsleme yapmak (Yazıcı, 2009).

Fenmen'e (1947) göre piyano başlangıç ve orta seviyelerde;

- Tüm parmakların bir diğerinden bağımsızlığının sağlanmasının,
- Başparmak hareketi alıştırmalarının yapılmasının,
- Parmakların hareketine uygun dizi, arpej süslemeleri çalabilmenin öğretilmesi gereklidir (Bilgen Özcan Coşkunsoy B. G., 2023).

Bruner (1991)'e göre öğretim, öğrenen öğrenciye yetenek, bilgi kazandırır ve etkili yöne ilişkin belli kuralları gösterir, ölçütler saptanır.

Gordon (1968)'a göre öğretim eğitim alanında değişikliklerin öğrencilerin öğrenmesini tetikleme yönünde önemli olduğunu vurgulamaktadır (Yazıcı,2009).

2.3. Yetişkinlerin Öğrenme Süreçlerindeki Farklılıklar

Birçok araştırma, öğrencilerin öğrenme ve düşünme stillerinin kültür, cinsiyet ve yaşa bağlı olarak farklılıklar olduğunu göstermektedir. Bireyler tek bir stilde değil, stillerden oluşan tarza sahiptir (Ural ve Esmer). İnsanların bu tanımlarda farklı konularda bilgiyi işlemede kullandıkları kişisel yollara yöneldikleri görülmektedir.

Bir piyanist adayının gelişimi meşakkatlidir. Bu eğitimlerin her anında farklı problemlerle karşılaştıkları söylenebilir.

Aşağıdaki temel özellikleri bilmek gerekir.

- Terimi
- Eserin hikayesi, anlatımı, vb.
- Dinamiği
- Stili

E. Meylih'in (1969) "Yetişkinler İçin Piyano Eğitimi Kılavuzu" adlı metodunda, yetişkin bir öğrencinin başlangıç icracılık becerilerini geliştirmesine ve en temel müzik teorisi bilgilerini öğrenmesine yönelik materyal, yöntem ve yaklaşımlarını içine aldığı tespit edilmiştir. Amatör bir öğrenci için bu metottaki materyalin planlı ilerleyişi kabul edilebilir seviyededir. Metodun materyali çok ayrıntılı bir formda sağlanmış ve 47 küçük derse ayrılmıştır. Metotta egzersizlere büyük yer verilmiştir. Yazar, sesin doğruluğuna ve güzelliğine ilişkin yaklaşımlara önem vermektedir. Bu metodun repertuarında büyük ölçüde halk müziğinden örnekler yer almış, aynı zamanda filmlerden müzik ve popüler klasik müziklerinden çeşitli parçalar da kullanılmıştır (Özkan ve Güdek, 2021).

Metotta tüm öğrenme hedefleri açık bir şekilde anlatılmıştır. Bu metotta temel müzik okuryazarlığının çoğu verilmiştir. Ayrıca minör- majör modlar ve iki, üç bölümlü müzikal formlar çift seslilik, armonizasyon ve transpoze gibi konular da açıklanmıştır. Örneğin, bu metot çeşitli parmak kullanma uygulamalarını, farklı aralıklarla ikili nota çalmayı, çeşitli akorları çalmayı legato ve staccato tekniğini çeşitli hareketleri, melodi ve eşlik çalma yaklaşımlarını, sağ ve sol eller arasındaki koordinasyonu, gürlüklerin nasıl çalınacağını öğretir. Aynı zamanda metot yetişkin öğrencilerin psikolojik yapısına en uygun olacak şekilde düzenlenmiştir. Çimen (1995)'e göre metot kaç yaş grubuna

yazılmış ise, o döneme ait eserin seviyesinin psikolojik ve vücut yapısına uygun halde olması gerektiğini belirtmiştir. Bu metodun avantajlarından biri de her dersin egzersizlerinin, verilen tekniği içeren melodilerle ve eserler ile desteklenmesidir. Ödevler, sorular ve pratik şeklinde verilir (Özkan ve Güdek, 2021).

Maris (2000), yetişkinlerin, çalma becerilerinin gerisinde olduğu zaman onların müzikten uzaklaşma durumu yaşayabileceğini belirtmektedir. Keller (2009) repertuar seçimi yönünde öğretmenlere şu tavsiyelerde bulunur:

- Öz-yeterlik oluşturmak için başarı fırsatı sağlama,
- Repertuar seçiminde öğrencilere katkı sağlama,
- Değer bakımından repertuarın faydalarını tartışma (Coşkunsoy, Güdek, ve Özkan, 2023).

2.3.1. Öğrenme Stratejileri

Öğrenme stratejisi ile ilgili en kapsamlı araştırmayı Mayer ve Weinstein ortaya koymuştur. Mayer ve Weinstein (1986)'ya göre, Friederich ve Flavell, Hoyt tarafından incelenen araştırmada, yaş artıkça öğrencilerde tekrarlama tekniklerinin kendi kendine kullanımında artış olduğu görülmektedir. August ve Richards tekrar etme stratejilerini belirtenlerin yalnızca okuyanlardan daha fazla bilgiyi hatırladıkları kanısına varmıştır. Çalışmalarında öğrenme stratejilerini uygulayan öğrencilerin kişisel hedeflerine daha kısa sürede ulaştıkları tespit etmiştir. Bu stratejiyi uygulayan öğrencilerin hedeflerine doğru gitmelerinde ve güdülenmelerinde gayet olumlu katkılarda bulunduğunu, çaldıkları parçaları kesmeden bütünsel dışavurumcu bir halde yansıttıklarını, stratejilerin nelere etkileri olduğunu değerlendirme becerilerini kazandıklarını da belirtmiştir (Ertem, 2001).

Tablo 1. Piyano Eğitiminde Öğrenme Stratejileri

Strateji Kümeleri	Ayrıntılı Stratejiler
TEKRARLAMA STRATEJİLERİ	-Parçayı yavaş bir tempoda çalışma -Yeni Öğrenilen davranışları zihinde tekrarlama -Parçayı ezberleme -Ritim Kalıplarını değiştirerek çalışma
ANLAMLANDIRMA STRATEJİLERİ	-Zor gelen yerleri (tercihen renkli kalemlerle) işaretleme -Çalışılması gereken yerleri (tercihen renkli kalemlerle) özel işaretlerle belirleme -Parça içerisindeki geçen terimlerin anlamlarını araştırma -Önceden öğrenilen parçalarla yeni öğrenilen parçalar arasında bağlantı kurma -Yeni öğrenilenlerle eski bilinenleri birleştirme -Yeni öğrenilenlerle eski bilinenler arasında benzerlikler bulma - Yeni öğrenilenlerle eski bilinenler arasında farklılıklar arama -Yeni davranışları zihinde canlandırma -Soyut bilgi kavram yada durumların zihinde görsel imajlar oluşturarak somut duruma getirme
ÖRGÜTLEME STRATEJİLERİ	-Parçanın sağ ve sol ele ilişkin kısımlarını ayrı ayrı çalışma -Parçayı bölümlere ayırarak çalışma

Kaynak: Ertem, 2001

Anlamlandırma stratejileri:

Piyano eğitimini kullanılabilecek basamaklar şu şekilde saptamıştır:

- a. Zor pasajları renkli kalemle işaretleme,
- b. Çalışılması gereken yerleri tercihe göre renkli kalem özel işaretiyle belirleme,
- c. Eser içerisinde terim anlamlarını bulma,

- d. Öğrenilen eserlerin yeni öğrenilecek eserler ile bağlantısını sağlama,
- e. Öğrenilmiş eski bilinenleri birleştirme.,
- f. Öğrenilenler ve eski bilinenler de benzerlik arama,
- g. Öğrenilenlerle eski bilinenler arasında farklılıklar arama,
- h. Davranışı zihinde canlandırma (Er ve Özer, 2011).

Anlamlandırma stratejileri, öğrenilmiş bilgilerle bağlantılar kurarak öğrencinin uzun zamanlı belleğinde bilgiyi depolama sürecine yardımcı olur. Stratejinin bu hali öğrenciye bazı şekilli yapı türleri üreterek öğrenilmiş bilgilere anlamlı katmaya yardım eder. Aktif olarak öğrenilmiş bilgiyi işlemeyi, anlam katmaya, bu bilgiyi yeni ve eski bilgiler arasında veya yeni bilgi içinde anlamlı ilişkiler kurarak, önceden veya yeni oluşmuş şema içerisine yerleştirmeye yardımcı olur (Ertem,2001).

Tekrarlama stratejileri: Bilgiyi hatırlama öğrenci için sınırlıdır. Aktif bir şekilde hatırlamak öğrenenin yeni aldığı bilgileri ne kadar iyi anladığını depolamaya bağlıdır. Beyni geliştirebilmek yönünde izlenen stratejilerden biri “tekrarlama” stratejisidir. İyi dinlemek, kendi başına araştırmak, okumak ve tekrarlamak çok faydalıdır (Ertem, 2001).

Örgütlenme stratejileri: Temel alınan bilginin anlamını artırma aşamasında kullanılan örgütlenme stratejisinde yapının örgütlenmesi, düzenlenmesi ya da terimlerin bütünlük sağlamasıdır. Bu örgütlenme de hafızada depolanmış bilginin örgütlenmesidir. Bilginin bellekte daha etkin duruma gelmesi hızlı bir biçimde uzun süre bellek saklanmış bilgiyi yeri geldiğinde yerleştirme olanağı vermektedir (Ertem, 2001).

2.3.2. Motivasyon Sorunları

Piyano öğretmenleri bireysel farklılıklar göz önüne alarak öğrenciye daha uygun bir öğretim metodu uygulamalıdır. Öğretmenler piyano derslerinde gerginliği aza indirerek öğrencilere karşı içten davranmalı, konuşurken göz teması kurmalı, öğrenci sorunlarını sabır ile dinlemeli ve çare bulma çabasında olmalıdır. (Elmas Gün, 2013).

Öğretimde motivasyonun oluşumunu engelleyen en önemli unsurlardan biri kıyaslama yapmaktır. Piyano eğitimi sürecinde öğrenciyi diğer öğrencilerle kıyaslamak, öğrencinin başarıya yönelik motivasyonunu engeller. Birebir gerçekleştirilen piyano eğitiminde,

performans açısından öğrenciler arasında karşılaştırma ve kıyaslamaya gidilmediği bilinmektedir. Sürekli kıyaslanan öğrenciler kendilerini önemsiz ve değersiz olarak algılamaya başladıklarında pek çok sorun ortaya çıkar (Ömür, 2021).

Yetişkin öğrencilerde, fiziksel bakımdan, kasların alışma ve öğrenme aşamasında zor anlar yaşaması, kasların gelişimini tamamlaması ayrıca kas öğrenmesinin geç olması öğrencinin işini güçleştirmektedir. Bu durumda motivasyon ve ilgi düşebilir. Aynı biçimde nota okumada yaşanan problemler, vazgeçmeye ya da motivasyonun düşmesine neden olabilir. (Bilgen Özcan Coşkunsoy, 2023) .

Öğrenmeyi etkisi altına alan etken üç yönden önemlidir:

1. Davranışı oluşturan en önemli koşul güdü'dür.
2. Pekiştirme için güdü gereklidir.
3. Davranışın değişikliğini güdü denetler. Öğrenmeyi etkilemedeki etkinliğin yanında güdülerin; öğrenme esnasında, davranışların canlı, istekli olmasını sağlamak, kişide gizli olan potansiyeli ortaya çıkartmak, kişinin kendisi hakkında tepkilerde bulunmasını sağlamak, kişinin davranışını yönlendirmek, kişinin yaptığı işin sonunu ve alacağı sonucu görebildiği durumda başarısını arttırmak gibi görevleri vardır (Modiri, 2012).

Öğretmen Lhevinne (Rus piyanist), öğrenciyi ve ihtiyaçlarını anlayabilmek için öğrenciyi daha yakından tanımak gerektiğini ve bu şekilde öğrenciye daha iyi öğretebileceğini belirtmiştir.

Lhevinne'e göre; motivasyonu sağlamak konusunda her bir öğrenci için tek bir formül yeterli ve geçerli değildir. Bir öğrenci için doğru olan, diğer öğrenci için yanlış olabilir (Modiri, 2012).

Değerlenen araştırma ve inceleme sonuçlarından ulaşıldığı gibi öğrencinin başarı sağlanmasındaki önemli unsurlardan biri motivasyondur. Motivasyon; öğrenciyi iyi tanımakta ve kişilik özelliklerini bilmeden geçer (Modiri, 2012).

2.3.3. Zaman Yönetimi Zorlukları

İnsan yaşamında zaman en değerli kavramlardan olup, geri dönüşü mümkün olmayan bir süreçtir (Günel ve Demirtürk,2023).Öğrenciler farklı şekilde akademik stresler tecrübe etmektedirler. Zaman yönetiminin oluşturduğu baskı önemli bir stres kaynağı

olmaktadır. Bu durum öğrencilerin fiziki ve psikolojik yönlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Öğrencinin zamanı kötü yönetmesi bir başarısızlık ve psikolojik problem olarak görülebilmektedir.

Genel olarak zamanı yönetmek; amaçlara, hedeflere doğru ulaşmak için zaman verimli kullanılmalıdır. Günümüzde özellikle eğitim sektöründe artan rekabet ve değişen koşullar zamanı geri götüremeyecek maliyet ögesi olarak tanımlanmaktadır. Verimli kullanılan zaman için kazanılması gereken alışkanlıkların birkaçı;

1. Amaç belirlemek,
2. Plan yapmak,
3. Öncelikleri belirlemek olarak sıralanabilir (Uğur ve Kutlu).

2.3.4. Öneriler ve Çözüm Yolları

Öğrenciler zamanı etkin kullanırsa yaşantılarını daha iyi yönetirler, fiziki ve akıl sağlığı açısından kendilerini iyi hissederler. Piyano öğretiminde vakit harcama hakkında farkında olma eğitiminin yapılması ihtiyacı olduğu düşünülmektedir (Demirtürk, 2023). Öğrenme konusunda farklı görüşler mevcuttur. Bugüne bakarak, daha önceki modellerin eksiklerini tamamlayarak öğrenmeyi bir bütün bilim açısından değerlendirme yaklaşımına bilgi işleme kuramı denir (Ertem, 2001).

Bilgi, Piaget (1964) 'e göre şu şekilde aktarılmıştır: “*Bilgi, gerçeğin bir kopyası değil, nesneyi veya olayı bilmek, zihinsel kopyasını oluşturabilmek gibi basit bir yöntem değildir. Nesneyi bilmek, ona göre hareket etmektir*” (Çokamay, 2021).

Jean Piaget

Ağustos 1896 tarihinde Neuchatel'da İsviçre de doğdu. Şarap ve saatleriyle ünlü olan bu bölgede çocukluğu ve gençliğini geçirdi. 10 yaşlarında üniversite kitaplarını okuyan biriydi. Orta yaşları 1929 yılında Cenevre Üniversitesi'nde 1936 yılında profesörlüğe başladı. “Çocuklarda Zekânın Kökeni”ni yayımladı. 1955 yılında; Cenevre de olan uluslararası epistemoloji merkezini kurdu, aynı zamanda yönetti (Firat, 2021).

Piaget, Genetik Epistemoloji gelişimde bilişsel gelişim kuramının babası olarak da bilinir. Bilimsel bilgiyi üzerine inşa edildiği kavramları ve işlemlerin psikolojik

kaynakları gibi temeller üzerinde açıklamaya çalışan disiplindir. Zekâ Testleri - Binet Zeka Testleri'nin de geliştirilmesinde Alfred Binet ile çalışmıştır.

Zeka Testi (Stanford Binet), üstün becerilere sahip olan ve zihinsel engeli olan çocukların saptanması için kullanılan bir zeka testidir. Resmileşmiş ilk zekâ testi olma özelliklerini taşımaktadır. Bilişsel Gelişim Kuramı; doğumdan ergenliğe kadar insandaki bilişsel gelişimi ele almıştır. Bu kuramı yaparken kendi çocukları üzerinde analogi (ilke ve formüller arasındaki bazı yönleri birbirlerine benzeşmesi.)yolunu kullanarak bir yöntem gerçekleştirmiştir (Kesercioğlu, Yılmaz, Çavaş, ve Çavaş, 2004).

Türk Dili sözlüğü kitabında Analogi; “Genel görünümde birbirlerine benzemeyen ve aynı kavram da olmayan şeyler arasında az veya uzaktan benzerlik; uygunluk” şeklinde tanımlanabilir (Şahin, 2016).

Bu konuda eleştirilse bile çıkarımları büyük ölçüde doğru sonuçlanmıştır. Jean Piaget, psikoloji, eğitim psikolojisi başta olmak üzere sosyoloji, biyoloji, zooloji gibi çeşitli alanlarda da çalışmaları bulunan bir bilim insanıdır (Fırat, 2021).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: BİLİŞSEL GELİŞİM KURAMI

Piaget'in literatüre kazandırdığı çok önemli bir teoridir. Kuram, bireyin örgütleme, uyum sağlama ve dengeleme işlevleriyle beraber bilişsel gelişiminin aşamalardan meydana geldiğini ve bu aşamalarda/ dönemlerde bireyin kişiliğinin oluştuğuna dikkat çeker (Fırat, 2021).

Zihin, topladığı ve edindiği bilgileri, davranışları, yaşam parçalarını kendi içlerinde sınıflamaya, sistemli ve bütüncül bir halde birbirleri ile ilişkilendirmeye çalışır. Bu çabası sonucunda örgütleme gerçekleşmiş olur. Örgütlenen bilgi kümelerine "şema" denmektedir. Zihin, yeni bilgiler edindiğinde örgütleme işlevini tekrar, tekrar gerçekleştirir. Yani daha önce var olan bilgi ve davranış şemaları, yeni bilgi, davranışlarla yeni baştan düzenlenmektedir.

Doğuştan zihin işlevleri zamanla gelişerek bireyin sosyal çevresiyle olan ilişkilerinde zamanla daha bağlı, daha dengeli ve düzenli olmasını ifade ederek uyum sağlamayı gerçekleştirir. Uyum sağlama iki aşamalıdır: özümseme ve düzenleme (uyma).

Özümseme, bireyin hâlihazırda var olan şemalarından yararlanarak yeni karşılaştığı bir bilgiyi açıklama durumudur. Bir nevi bilgiyi öğütme ve sindirme halidir.

Düzenleme, yeni edinilen bilgiyi kaynak edinerek şemada değişiklik yapmaktır. Örneğin; çocuk daha önce gördüğü örümceklerden farklı görünümde bir örümcek gördüğünde, bu yeni örümcekte gözlediği farklılıkları da şemaya uyarlayacak ve zihninde beliren olası örümcek tiplerinde değişiklik yaratır.(Fırat, 2021).

Zihne gelmiş olan yeni veri önceki verilerin oluşturduğu şemayla bağdaşmayabilir. Bu durumda bir dengesizlik ortaya çıkar. Zihnin yani bireyin bu karşıtlığı giderme çabasına dengeleme denir. Bilişsel Gelişim Kuramı temelde bu değişmez işleve bağlıdır.

3.1. Bireyselleştirilmiş Eğitim Yaklaşımları

Bireylerin becerilerinin gelişimine yönelik düzenli çalışmalar vardır,

Adayın çalışmalarında müzik ve teknik problemleri şöyle sıralanabilir:

Ömür (2021) görsel hafızanın etkin olduğu öğrenciler için bazı teknikleri önermektedir:

- Parçayı bütün olarak incelemesini ve parçayı görsel olarak tanımasını sağlama,

- Parçayı çalışırken farklı şekil, renk simgeden yararlanma,
- Çalışırken öğrenciyi görsellik kullanılarak teşvik etmek,
- Düşüncesinde ne tür şekiller oluştuğunu sormak, parçayı bir kişiye ya da bir olaya benzetmesini istemek,
- Eseri çalışma esnasında o kişi ile bağdaştırmasını istemek,
- Eserin dönemini hayal etmesine yardımcı olmak (Gasimova, 2010).

Piyano sanatında geçmişten bu güne öğretmenlik– piyanistlik alanında pek çok çalışma yöntemi kullanılmış. Bu yöntemler içeriklerine göre değişim göstermiştir.

Bu çalışmalar; çalışmalar, gam, arpej, etüt vb. (Gasimova, 2010).

Gam

Üzerinde yapılmış çalışma öncesinde amaca uyumlu yöntem belirlemesi önemlidir. Bu yüzden çalışmalara eller için uygun olan (Mi-majör) gamı ile başlanır (Gasimova, 2010).

Gam etkili metot ve yaklaşımla gerçekleştirilir. Ancak doğru yöntem ile gerçekleştirilmesi mümkündür.

Gam çalışması, öğrencilerde duyu yeteneği ortaya çıkmaya başladıktan, temel kulak koordinasyonu uyumlu hale geldikten ve küçük parça ile etüdüleri notayla veya işitsel olarak çalma becerileri oluşuktan sonraki aşamada başlamak gerekir. Gam, arpej piyano öğrenimine giriş niteliğindeki hazırlık çalışmaları olarak kabul edilir (Gasimova, 2010).

Gam çalışmalarına örnek:

- a. Eller için uygun durumda (mi-majör gam) ile birlikte başlanır.
- b. Çalışmaların zorluk ölçütünü veya parmak hareketlerine göre planlamak gerekir.
- c. Çalışmalara küçük eserler notayla veya işitsel olarak çalma becerileri kazanmalarından sonra başlamak doğru olur.
- d. Öncelikle her elle ayrı ayrı, sonra da iki elle birlikte çalışılır (Gasimova, 2010).

Arpej:

Arpej egzersizi, do majör tonik akor sesleri ile farklı nota grupları ile yazılmış şekilde görülmektedir;

1. (Majör tonda) arpej egzersizi,
2. (Minör tonda) arpej egzersizi,
3. (Zıt yönler) arpej egzersizine de yer verilmiştir. Arpej sesleri üzerinde dört onaltılık, altı onaltılık nota gruplarıyla yazılmış aralık çalışmaları ve el geçişleriyle yapılan arpej çalışmalarına da yer verilmiştir.
4. (Eksik 7'li minör) akor sesleri üzerinde arpej egzersizi, çevrimleri ve zıt yönlere hareketle arpej çalışması,
5. (Dominant 7'li majör) akor sesleri üzerinde arpej egzersizi çevrimleri ve zıt yönlere hareketle arpej çalışması,
6. Aynı zamanda (modülasyonlu) arpej çalışması (Kaya, 2024).

3.2. Etütler

Etüt; Bilimsel ve eğitsel çalışma, inceleme sözcüğü anlamına gelir. (Etimoloji, 2021).

Pamir "Etüt, farklı yöntem ve güçlüklerin alıştırmalardan büyük şekilleri içine alan müzik yapıtıdır".

Etüt çalışma esnasında dikkat edilecek noktalar şu şekildedir;

Tempolar eşitliğine dikkat etmeli, eseri nüanslar ile çalmalı, etüt, bütüncül anlamda bitmeden kendine has temposunda çalınmadan başka yeni bir etüde geçilmemelidir. Etütleri pasaj şeklinde çalışmalı, ayrı ayrı çalışılan kısımlar, sonrasında birleştirilmelidir (Ömür, 2022).

Etütler, gelişerek bazı bestecilerin eserleriyle harmanlanmıştır;

Bu besteciler, Chopin, Liszt, Skriyabin, Debussy, Moskovsky, Rachmaninoff, Saygun'dur. Bu etütler, konserler programlarında yer almaları ile önemli eserler düzeyine ulaşmıştır. Bu eserler içinde Ahmet Adnan Saygun'un çeşitli ritimler konusunda 10 etüdü vardır. Bu etütler; geleneksel yapılarını kullanarak bestelenmiş ilk

Türk etütleridir. Ancak etütler zor ritimlerden oluştuğu için eğitim sürecinde ilerleyen zamanlarda tercih edilebilmektedir (Tufan, 2004).

Bir pasajın üzerinde çalışmak, ellerin, parmakların gelişmesine katkı sağlar. Öğrencinin ritim hissiyatı ile tuşu iyi algılama yeteneği, melodik olma özellikleri kazandırılması önemlidir. Etüt üzerindeki çalışmalar parça içeriğindeki, şarkı söyleme ölçütü sesin kontrolünü sağlamaktadır. Bunlar el düzeni ve temel becerilerdir (Gasimova, 2010).

Piyano eğitiminde başlangıçtaki etüt örnekleri Op.137 ...

H. BERTINI, Op. 137. ÉTUDE. I. 25 ÉTUDES ÉLÉMENTAIRES.

EXERCICE. Lento, TON D'UT MAJEUR, G dur.

PRÉLUDE pour préparer au travail de l'étude qui suit. Vortweg sur l'échelle. Etude.

ÉTUDE. Allegretto.

Il faut compter quatre temps par mesure. Mes. 4 et 6 Tactus.

Şekil 5. (25 Elementary Studies), Op.137 Etüt No.1 (Ömür, 2021).

Etütler, el koordinasyonunu düzenleyip avuç içinde kemiklerin arasındaki kasların esnek olmalarını sağlar. Eserlerin içerikleri avuçların açık veya kapalı olmasını

gerektirir. Bu türdeki etütler ile parçalardaki geniş aralıklı pasajlar sürekli değiştirilerek esnekleşir. Düzgün bir şekilde ritmik çalma, parmak eşitliğini gerektirir. Yenilikçi şeklin oluşturulması genel olarak ritmik düzeninin değişimi ile ilgilidir (Gasimova, 2010).

Resim 1. Henri Jerome Bertini (1798-1876)

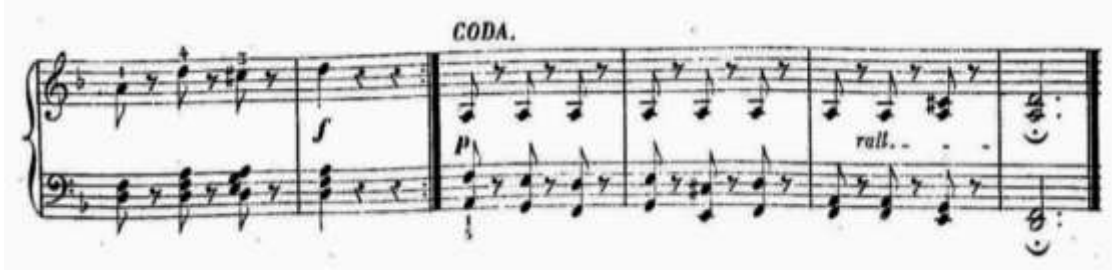
Kaynak: Henri Bertini, 2010.

Londra'da doğmuş altı aylıkken ailesi Paris'e yerleşti. Müzik eğitimini ilk defa babası ve erkek kardeşinden aldı. Harika çocuk olarak bilinirdi.

Kompozisyon eğitimini aldı, daha sonra Brüksel'de müzik profesörü unvanını kazandı. 1821'de Paris'e döndü. Benzeri olmayan bir öğretmen olan Bertini, her zaman övülen besteci olmuştur. Üretken olan Carl Czerny'den daha az tanınmış ama önemli piyano eserleri vardır (Ömür, 2021).

Şekil 6. Bertini “25 Elementaires, Op.137” Etüt No.14 (Ömür, 2021).

Şekil 7. Op.137 Etüt No.18 (Ömür, 2021).

Şekil 8. Op.137 Etüt No.19 (Ömür, 2021).

Resim 2. Carl Czerny

Kaynak: Durgut, 2022

Büyüme ve gelişme aşamasında büyük bir yetenek olarak ortaya çıktı ve 9 yaşında ilk konserini verdi. Mozart'ın konçertosunu seslendirdi. Czerny daha sonra piyano öğrenimine saray orkestrasında Krumpholz ile devam etti ve 10 yaşına geldiğinde

Mozart ve Clementi'nin neredeyse bütün eserlerini temiz ve akıcı bir şekilde çalabilecek kadar iyi bir beceriye sahip olduğunu gösterdi. İleriki dönemlerde Beethoven'da kendisinden piyano dersleri aldı. Czerny Liszt'in de öğretmenliğini yaptı. 1791 ile 1857yılları arasında yaşamış çok önemli bir piyanistti, ayrıca önemli besteci ve müzik eğitimcisiydi. Yazdığı etütlerinde çok büyük ses getirmiş olup "etütlerin kralı" olarak adlandırıldı. Aynı zamanda klasik dönem ile romantik dönem arasında köprü görevi gördü. Czerny çok fazla etüt yazarak piyano edebiyatına katkıda bulundu.

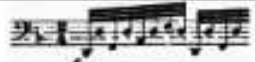

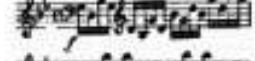
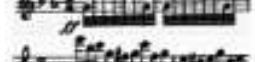

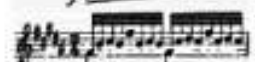

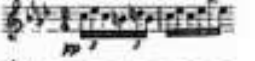

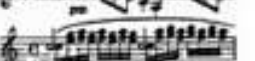

Piyano eğitiminde sık kullanılan etüt kitapları (Şişman, 2021);

- Carl Czerny Op. 299,
- Carl Czerny Op. 337,
- Carl Czerny Op. 409,
- Carl Czerny Op. 495,
- Carl Czerny Op. 599,
- Carl Czerny Op. 718,
- Carl Czerny Op. 740,
- Carl Czerny Op. 849,

No	Başlık	Ton	Form yapısı	Teknik Yapısı
1	Sabit El Hareketli Parmaklar	C	ABA(C)	
2	Başparmağın Altın Geçiş	G	ABA(C)	
3	Hızda Netlik	D	ABA	
4	Sakin Staccato ile Artikülasyon	Bb	ABA	
5	Paralel Dizi Geçişlerinde Eşitlik	Bb	A	
6	Kırık Akorlarla Netlik	Ab	ABA	
7	Parmakları Aynı Tuşa Değiştirme	C	ABA(C)	
8	Sol El İçin Hafif Artikülasyon	Am	ABA	
9	Atlamalarda ve Staccato'da İncelik	E	ABACA	
10	Üçlü Aralık İçin Egoersiz	C	A	
11	Parmak Değiştirme Becerisi	F	ABA	

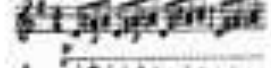

Şekil 9. Op.740 Etütleri Carl Czerny

Kaynak: Bozbey ve Güven, 2023

12	Sol Elin Esnekliği	Dm + D	ABC	
13	En Y¼ksek Hız	Bb	ABA	
14	Arpej Geçişleri	Gm	ABA	
15	Geniş Konumda Fortissimo	Eb	ABA	
16	Hızlı Çalarken Parmak Değiştirme	C	ABA	
17	Hızlı Tempoda Min¼r Diziler	Am	ABA	
18	Elleri Doğal ve Hassas Bir Dokunuşla Çaprazlama	Ab	ABA	
19	Sabit Eli Uzatma	Bb	ABA	
20	Çift Oktavlar	G	ABA	
21	Ellerin Paralel Hareketi	D	AB	
22	Tril Egzersizi	B	ABA	
23	Sol El Parmaklarıyla Hafif Dokunuş	E	ABA	
24	Başparmak Siyah Tuşlardayken El Pozisyonunda M¼kemmek Rahatlık	Ab	ABA	
25	Temiz, Hızlı Geçişler	Db	ABA	
26	Arpejlerde En Y¼ksek Hız	A	ABA	
27	Parmakların Bağımsızlığı	D	ABA	
28	Sabit El Aktif Parmaklar	Bm	ABA	
29	K¼ç¼k Gruplar İçin Egzersiz	D	ABA	
30	Sağlam Bir Dokunuş İçin	F	ABA	
31	Başparmağın Alttan Geçişi İçin Alıştırma	Am	ABA	
32	Aynı Parmakla Tekrarlayan Nota	C	ABA(C)	
33	Hafif El ile Oktav Atlama	Ab	ABA	
34	¼l¼ Aralıklarla Triller	C	ABA	

şekil 10. Op.740 Et¼tleri

Kaynak: Bozbey ve G¼ven, 2023

35	Tekrarlayan Notada Parmakların Değiştirme	F	ABA	
36	Kolun Hafifliği ve Parmakların Çevikliği	A	AB	
37	Soğlamlık ve Netlik	Dm	ABA	
38	Her İki Elin Tek Tip Hareketi	F#	ABA	
39	Üçlü Aralıklar ile Egzersiz	G	AB(C)	
40	Akıllarda Hafif Staccato	C	ABA	
41	Sol El Parmaklarının Akıcılığı	Am	AB	
42	Gruppetto Çalışmaları	F	ABA	
43	Başparmağın Altına Geçme Çalışmaları	D	ABA	
44	Parmakların En Büyük Hareketiyle En Hafif Dokunuş	G	ABA	
45	Arpejler ile Bağlı Ergi Çalışması	Ab	ABA	
46	Hızda Çeviklik	F	ABA	
47	Arpejler ile Hız ve Net bir Dokunuş	G#	ABA	
48	Tril Egzersizi	Ab	ABA	
49	Oktyev Hareketinde Çeviklik	G	ABA	
50	Hızla Çeviklik	Gm	ABA	

Şekil 11. Op.740 Etütleri

Kaynak: Bozbey ve Güven, 2023

Yukarıdaki Tablo'larda görüldüğü gibi, *Op.740'ta Czerny özel birçok teknik için etüt yazmıştır (Bozbey ve Güven, 2023).

3.3. Teknolojinin Kullanımı

Öğrenci, internet ortamında, çeşitli sitelerden piyano derslerini, notaları, farklı edisyonları araştırıp hangisinin kendisi için ihtiyaç olduğunu çeşitli denemelerle

keşfedebilir, öğretmen kontrolünde bir genel öğrenim sonrasında internetin yardımıyla da kişi kendini belirli bir seviyeye de getirebilir.

“Barker, Yeates bilgisayarlı öğretimin amaçlarını şu şekilde maddelendirmiştir.

1. Eski öğretim yöntemini etkin kılmak,
2. Öğrenme süreçlerini kolaylaştırmak,
3. Çeşitli donanıma sahip materyal sağlamak,
4. Gerekli durumlarda az maliyetli ve etkili öğretimi gerçekleştirmek,
5. Gereksinimlere göre öğretimi gerçekleştirmek,
6. Öğretimi telafi etmek,
7. Sürekli olarak öğretimde niteliğin artmasını sağlamak,
8. Öğrenciye ait bireysel öğretimi sağlamak (Eren Lehimler, 2014).

Ayrıca, müzik eğitimcileri tablet ve bilgisayarlarına piyano ve/veya başka çalgı kayıtlarını yapabilir, tabletlerini orkestra çalgıları diğer çalgıların eğitimlerini de kullanabilir.

Tabletler sınıf, grup derslerinde geniş topluluklarda verilen çalgı öğretiminde yararlı olabilir. Öğrenciler, öğretmenle beraber çalışırken diğerleri de bilgisayarlarını kullanarak bireysel veya küçük gruplar halinde çalışabilirler (Güdek, 2018).

- Öğretmen adaylarının kendine ait öğretim yöntemlerini sergileyen kaydı izlemeleri müziksel davranış anlamında sınıf yönetim becerilerinde geliştikleri görülmektedir.
- Dersi kayda almak, bu kayıtlar sonrasında öğretmenin kendi davranışını değerlendirmesi iyi bir yöntem olabilir, öğretmen adaylarının kendi performansını değerlendirmede faydalı olduğu düşünülmektedir. (Çelik, 2010).

Fotoğraf 1. (Synthesia 10.8 v.) Çalışma Ekranı

Kaynak: Gürman ve Atılğan, 2023

Piyano çalmayı öğrenmek isteyen bireylere Synthesia (tablet, bilgisayar gibi cihazlarla piyano eğitimini daha zevkli kolay hale getirmeyi amaçlamış program.)programını kullanmaları da günümüzde tavsiye edilmektedir(Gürman ve Atılğan, 2023).

Programı nota yazmadan piyano çalabilmeyi öğretelebilmektedir. (Gürman & Atılğan, 2023).

3.4. Müfredat Geliştirme Önerileri

Bir öğretmenden ilk olarak eğitim programını kavrayabilmesi, uygulayabilmesi beklenmektedir. Bu durum, öğretmenin programa yönelik çeşitli bilgi ve becerilere sahip olmasının, mevcut gelişmeleri takip ederek uyguladığı programa etkili bir şekilde yansıtmasını gerektirmektedir (Duran, 2023).

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının hem müfredat oluşturma hem de programı öğrenme öğretme sürecine yansıtmaları için, eğitim programı ve eğitimde program geliştirmeye yönelik süreç ve uygulamalar konusunda farkında lığa sahip olmaları önerilir (TurhanTürkan, 2024).

Piyanoda çalışma tekniklerinin birkaçı:

Legato/Bağlı Çalma:

Piyano tuşlu çalgı olduğu için sesi birbirlerine parmak ile bağlı şekilde çalmak zordur. Öğrencinin dikkatinin bu noktaya çekilmesi, bununla beraberona ihtiyaç olan “parmak alıştırmaları” yaptırılmalıdır. Her iki elde çalışmalarını yapması gereklidir.

Şekil 12. Legato Tekniği

Kaynak: Kalkanoğlu, 2020

Şekil 10’ da *legato* tekniği konusuna bir örnek; Eserin sağ ve sol elde uygulanışı (Kalkanoğlu,2020).

Legato, tüm çalgılarda müziğin doğallığı gereği akıcı, dramatik, duygusal şarkı söyler gibi bir tarzda kullanılan bağlı çalma tekniğidir. Bu çalgı artarda yazılan notaları tek bir bağ yapmak olarak görev almaktadır. Legato tek bir bağ ile çalmanın yanı sıra, legato şeklinde yazılmış sesleri birbirleriyle kaynaştırarak çalmak olarak tanımlanabilir. Öncelikle müziği çok iyi okumalı, cümlelerin nerede başladığını nerede bittiğinin farkına varmalı, hangi cümleler ana, hangileri yardımcı cümleler olduğunu dikkatli bir şekilde inceledikten hemen sonra müziği akışına bırakmalıdır. (Özdağ,2021).

Bu tekniğin zorluğunu aşabilmek için yapılması gereken kullanılan parmakların aktif diğerlerinin pasif kalarak piyanistin pasajı tek bir bağda çalmasıdır. Kaslar en uygun

şekilde uygulanarak geliştirilmelidir. Legato tekniğinde ihtiyaç olan hareket üzerinde çalışmak hareketi yavaşça ve sürekli tekrarlamaktır. Legato tekniğinde iki tane hareket ortaya çıkar:

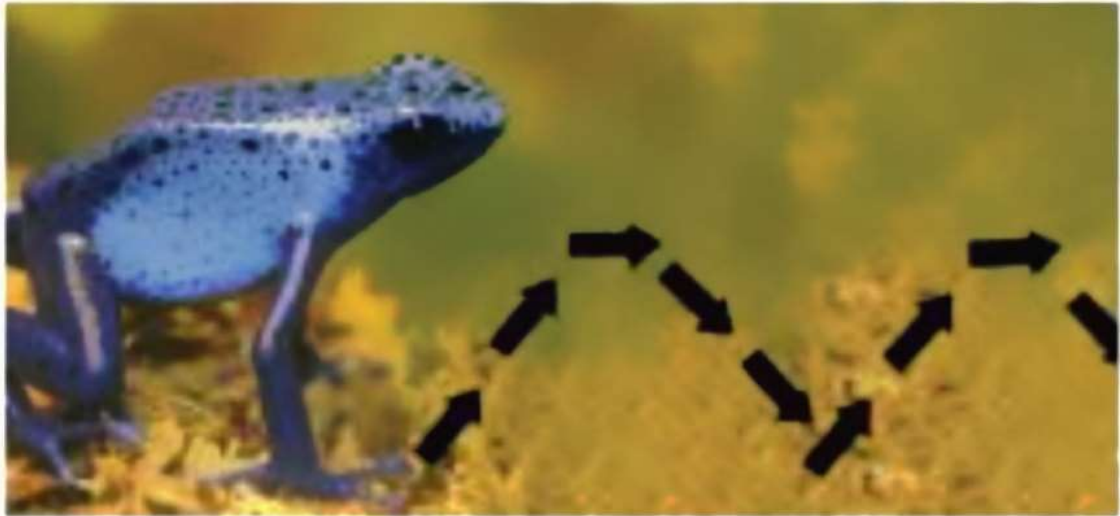
Birinci kalın notadan inceye olan, ikincisi ise ince notadan kalına doğru olan legato'dur. Bu teknik biçimini üç aşamaya bölerek yavaş yavaş çalışmak daha verimli olacaktır. Aşamalar şu şekildedir (Özdağ, 2021).

Portato- Yarı Kesik Çalma Tekniği:

Teknik aynı şekilde iki ele de ayrı yaptırılmalıdır, sonrasında alıştırmalar bölümünde görüleceği gibi kol kısmından yaylandırma metodu ile elde edilmiş olur.

Staccato- Kesik Çalma Tekniği :

Staccato, parmakları tuşa değdirip (vurma şeklinde), hemen kaldırıp elde edilerek yapılan tekniktir. Ön alıştırmalar mutlaka iki el ile önceden farkında olacak şekilde yaptırılır sürekli hale getirilmelidir (Gedikli ve Çetin, 2017).

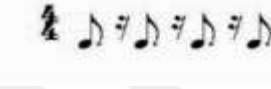
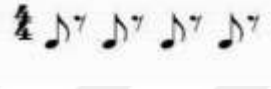
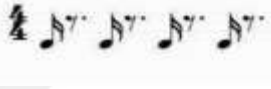
Resim 3. Legato Tekniğini Anlatan Fotoğraf

Kaynak: Toptaş ve Karataş, 2016

Fotoğraf 4'te yer alan, legato tekniği için fotoğrafta kurbağanın zıplama aşamasına yer verilmiştir. Bu örnek fotoğrafta legatoanl atılmak amacıyla değil de, öncelik staccato tekniğinin anlaşılmasını sağlamak amacıyla daha çok anlatılmıştır. Sağer'e göre ise; "legato" tekniğinde, notalar birbirleri ile bağlı olarak seslendirme anlamını taşıırken staccatoda bu "notaların sıçrayarak seslendirmesi anlamına taşımaktadır. Bu şekilde

kurbağa sıçramasıyla staccatonun bağdaştırılışının uygun olabileceği düşünülmektedir (Toptaş ve Karataş, 2016).

Staccato Notaların Uzunluklarına Göre Yazılış ve Çalınışları

Mezzo-staccato (Notanın 1/4'ü kadarı kısaltılır)	Staccato (Notanın 1/2'si kadarı kısaltılır)	Staccatissimo (Notanın 3/4'ü kadarı kısaltılır)
Yazılış 		
Yı da 		
Çalınış 		

Şekil 13. Staccato Örneği

Kaynak: Durak, 2024

Resim 4. Legato Tekniğini Anlatan Fotoğraf

Kaynak: Toptaş ve Karataş, 2016

Fotoğraf 4 ve fotoğraf 5’de görüldüğü gibi, ders kitabında legato tekniği görsel biçiminde açıklama olanağı sağlanmıştır. Fotoğraflarla anlatılmış legato tekniği, arkasından bir başka uygulamaya kazanım gerçekleştirilmesi için de egzersizlere yer verilmemiştir. Bu yönde legato tekniğinin düzgün şekilde kabul edilmesinde negatif geri dönüş olunabileceği düşünülmektedir (Toptaş ve Karataş, 2016).

Leggiero parmak staccatosu;

Genel olarak hızlı şekilde geçitte kullanılan metod, staccato’nun parmaklarla daha çabuk, çalışma yöntemini sağlar. Bu metodlar aşağıdaki verilmiş olan alıştırmaların aracılığı ile daha bilinçli yöntemler kazandırılmasını sağlar. (Gedikli ve Çetin, 2017).

Piyano bestecisi: Frédéric François Chopin

Piyano edebiyatında önemli, seçkin eserleri yazan Chopin, 1810 yılında Polonya’da doğmuş ve 1849 yılında Paris’te ölmüştür. Romantik dönemde büyük besteci aynı zamanda piyanistlerindendir. Günümüzdeki eserleri piyano dünyasında önemli eserler arasındadır. Büyük besteci aynı zamanda büyük bir piyanisttir. Piyano çalma üzerine bir çok yenilikleri günümüzde kullanılmaktadır. Müziğinde kendisine özgü piyanoda renk ve ton kullanımı, emsalsiz anlatım gücü, şiirsel ezgileri, derin armonik zengin ifadeleri bulunmaktadır. Hipkin’e göre ise Chopin kendi müziğinde pedal çok fazla kullanmış, müzikte farklı farklı renklerin oluşumuna etkide bulunmuştur. Chopin piyano tekniğinde her parmağın birbirine eşit olmadığını benimsemiştir. Güçlü olan, güçsüz parmaklar kullanımda farklılık olabileceği düşüncesini vurgulamıştır. Bir deyişle; güçsüz parmakların kuvvetlendirilmeleri için etüt ve egzersiz çalışmaktan ziyade, parmağın önemli seslerin çalınmasını benimsemiştir. Müzik yazılarının her döneminde yazdığı eserlerinin sanatsal nitelikte ileri seviyede olduğu görülmektedir. Chopin’in, önceki eserlerinden son eserlerine kadar olan piyano müziğinde stil ve piyanistiklik açısından birçok besteciye göre daha üstün olduğu gözlenmektedir (Sönmezöz, 2022).

Chopin için söylenen sadece piyano için eser yazdığıdır. Tam anlamıyla bir piyano bestecisidir. Yazmış olduğu piyano eserlerinin en önde gelenleri etütler, valsler, noktürnler, mazurkalar, baladlar, scherzolar, sonatlar, konçertolar ve polonezler sayılabilir. Tüm eserleri piyano literatürü için de önemli bir yer tutmaktadır (Sönmezöz, 2022).

Uygulamalı Ön Çalışma Metotları(Eski Metotlar)

A: Gerilim ve Çözülüm

Ön çalışmalar, çalgı olmadan beden gerilimi ve çözülüm farkındalık oluşturmayı, bilinçlenmeyi sağlamaktadır.

1) Kolların yere doğru paralel tutulması ve havada tutulması pozisyonuna gerilim denir. Kolların aşağıya bırakılarak düşmesine de çözülüm denir.

2) Aynı durum bilek desteğiyle beraber yapılır. Kollar bilek üzerine de düşer.

B: Masa Üstünde Vurma ve Çarpma

Masa üstü çalışmalarda, alıştırmaların çoğunda kazandırılmış parmağın serbestliği aynı zamanda güç uygulamalı çalışmalarda el, bilek, kol, omuz, sırt -beden mekanizmalarının doğru kullanılmaları, rahat bir şekilde piyano çalmayı amaçlar. Küçük miktarda enerjiye varılacak en fazla verime ulaşılması hedeflenir.

Aşağıda bulunan çalışma grupları çalgı ile değil, yalnızca masa üzerinde ön çalışma sadece harekete odaklanmış bir şekilde yapılmalıdır.

Destek

Kollar bileğin üzerinde düşme ve bırakmadır. Buradaki aşamada el yuvarlanmış şekilde tutulmalı, bilek aracılığı ile beraber desteklenmeli, kol kaldırılıp aynı şekilde yerine koyulmalıdır. Bilek, parmakların uçlarında kaldırılıp yerine koymalı, sonrasında kolları gevşek biçimde bırakmalı, bileği aşağıya indirip asılı tutmalıdır (Gedikli-Yılmazçetin, 2017).

Fotoğraf 2. El, Bilek Hizasından Yukarıda Olacak Şekilde Tutulur

Fotoğraf 3. Sonrasında, Bilek Aşağıya Doğru İndirilir

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Düşme:

Bilek, öncelikle yukarıya kaldırılıp sonrasında masa üstü doğrultusunda düşer, iki-üçüncü ve dördüncü parmaklar düşecek üzere bırakılır, esnetilir (elastik).

Beşinci parmak dışında olan parmak üzerine tek düşürme hareketleri yapılır (Gedikli-Yılmazçetin, 2017).

Fotoğraf 4. Öncesinde Bilek Yukarıya Doğru Askı Şekline Alınır

Fotoğraf 5. İki-Üç Ve Dördüncü Parmak Üzerinde Düşmeye Bırakılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Atma:

Fotoğraftaki gibi kol, sarkık şekilde yukarı kaldırılarak masa üstünde serbest biçimde atılır. Aynı biçimde iki – üç ve dördüncü parmaklar üzerine düşülür ve esnetilmelidir.

Kollar daire çizecek şekilde hareket yapar, esnetilir, tekrar edilerek iki-üç ve dördüncü parmaklarla denenilir ve hareket tekrar edilir.

Öğrenci durmadan daire çizer ve 3. parmağı masaya vurur.

Fotoğraf 6. Kol, Sarkık Şekilde Yukarıya Doğru Kaldırılır

Fotoğraf 7. Parmaklar Masa Üstüne Atılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

İtme: 3. Parmaklar masanın üstüne konularak arkasından bilek daha güçlü bir biçimde öne doğru itilir, bu durumda el rahat şekilde yukarıya kalkar.

Fotoğraf 8. Parmaklar Masa Üzerine Koyulur

Fotoğraf 9. Bilek Kuvvetli Biçimde Ön Tarafa Doğru İtilir

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Yaylanma:

Fotoğraf örneğindeki; Parmakları masa üzerine koy rahat rahat şekilde yaylanmayı yaptırıp aynı şekilde esnetilir.

- Aşağıya doğru biçimde yaylanma sağlanılır.
- Yukarıya doğru yaylanma yapılır.

Fotoğraf 10. Parmaklar Masaüstüne Doğru Koyulur

Fotoğraf 11. Parmaklar Aşağı Doğru ve Yaylanılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Fotoğraf 12. Tekrar İlk Şekline Gelinir

Fotoğraf 13. Aşağı Doğru ve Yaylanılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Fotoğraf 14. Parmaklar Masa Üstüne Koyulur ve Yukarı Doğru Yaylanılır

Fotoğraf 15. Zemini Tuttuğunuzda Hissedecek Şekilde Elle Ve Parmakla Bilinçli Bir Biçimde Basma İşlemi Gerçekleştirilir

(Gedikli-Yılmazçetin, 2017).

İlk pozisyona yeniden getirilir

Basma: Zemini hissedilir, el ve parmağı düzgün bir şekilde basma işlemi gerçekleştirilir.

Fotoğraf 16. Masayı Hissedip Parmaklar Üzerinde Baskı Hareketi Gerçekleştirilir

Kaynak. Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Fotoğraf 17. Baş Parmağı Gevşek Durumda Koyulur

Fotoğraf 18. Diğer Parmaklar Havaya Kaldırılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Parmağın Vuruşu: Başparmak rahat ve gevşek durumda fotoğrafta görüldüğü şekilde koyulur, diğer parmaklar da havaya doğru kaldırılır, parmaklar yine gevşek pozisyona çarptırılır, olabildiğince hızlı olarak fotoğraftaki gibi yerine tekrar getirilir. Kollar hafif bir şekilde aşağıya doğru yaylandırılır.

Fotoğraf 19. Başparmak Üzerinde El Kaldırılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Fotoğraf 20. Hızlı 2 – 3 ve 4, Parmaklara Doğru El Çarpılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Fotoğraf 21. El Eski Yerine Getirilerek Gerçekleştirilir

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

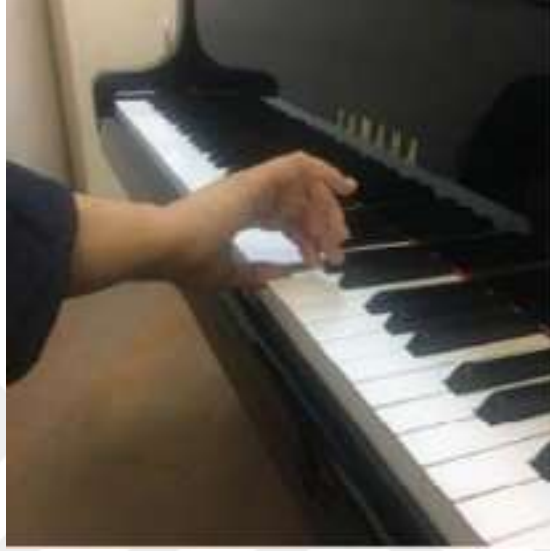
C: Hareket Biçimleri

Aşağıdaki fotoğrafta gösterilmiş ön çalışma, piyanistin çalması sırasında önüne çıkan bir çeşit farklı ellerin ve kolların ve parmakların hareketlerini aynı zamanda reflekslerin öğrencinin bilinç kazandırılmasına yöneliktir.

Bu çalışmalar piyano üzerinde yapılmalıdır.

1. Aşağı ve Yukarı Hareket
2. Daire Çizme: Parmaklar zemin üzerine konulur, dirsekler büyük, esnek daire hareketleri ile içe doğru olacak biçimde yapılır.
3. Bilek - kolların işaret yönün daire şeklini çizme hareketi ile yapılır

4. Sallama: Baş parmağın diğer parmakları havada tutacak şekilde tuşeye koyulur
5. Parmağın alt kolun yuvarlamasında tuşa hafif olacak şekilde vurdurulur ve aynı şekilde biçimini, diğer parmaklar hava da tutulur. Parmağın üzerinde ağırlığı verecek şekilde yarım daire şeklindeki hareketi ile devam edilir (Gedikli-Yılmazçetin, 2017).

Fotoğraf 22. Baş Parmağı Koy

Fotoğraf 23. Tuşa Gevşek Olarak Vurdur

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

Fotoğraf 24. Baş Parmak Koyulur

Fotoğraf 25. Tuşa Gevşek Bir Şekilde Vurdurulur

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

e) **Dönme-Sahnma**: Baş parmak elin altından geçilerek 5. parmağa kavrar şekilde hareket edilir. Bu arada dirsekler aşağıda fotoğraftaki gibi yukarı doğru köşegen şeklinde bir hareketi sağlar (Gedikli-Yılmazçetin, 2017).

Fotoğraf 26. Dirseğin Havada Olacağı Şekilde Baş Parmak Tuşeye Konur

Fotoğraf 27. Dirsek ve Baş Parmak Rahat Bir Şekilde Bırakılır

Kaynak: Gedikli-Yılmazçetin, 2017

3.4.1. Piyano Eğitiminde Başlangıç Metotları

Eğitimde başlangıç metotları, bu süreçte en önemli materyaller olarak bilinir, bu materyaller başlangıç piyano yönteminde öğrencilerin yaş grubu ve algılama derecesine göre verilir.(Tuğba Çağlak, 2017).

Piyano çalmaya başlarken amaç, nota okuma yeteneği geliştirmek ve değişik öğretim tekniklerini de uygulamaktır. Piyanoyu öğretmenin ve öğrenmenin nota okuma yöntemi ile ilgili üç yaklaşımı bulunmaktadır.

- 1) Orta Do yöntemi
- 2) Aralıksal yaklaşım
- 3) Çoklu ton yaklaşımlarıdır.

Orta Do

Şekil 14. Learning to Play Piyano 1: Orta Do Yaklaşımı

Kaynak: Kalkanoglu, 2020

Öncelikli ilk adım, notanın öğretilmesidir. 2 el başparmak orta do tuşu üstüne konulur ve bu şekilde öğrencilerin de Orta Do'yu tanıma aşaması kolaylaşır. Orta do ile başlanır, sıra ile diğer notalar öğrenilir ve öğrenciler notaları görsel anlamda daha kolay ezberlemiş olunur.

İncelenmiş bu yöntemde orta do notasında dizek üstündeki konumu gösterilir. Arkasından solile fa anahtarı üstündeki konumu belirtilmektedir. (Kalkanoglu, 2020). Bu yaklaşım notayı gruplara göre değil de, bireysel olarak notayı tanıma durumuna bağlıdır. Göz ve ellerin koordinasyonu zorlayıcı olabilir. Nedeni bir defada bir nota eklenmesi kalıp ile grupların tanınması durumunu geciktirir. Beyaz tuşlar siyah tuşlarla ilişkilendirilirken; klavyenin görüntüsü Orta Do yaklaşımında vurgulanmaz. Bu sebeple, öğrenci piyano tuşlarında notaların adlarını ezberlemiş durumda olsalar bile, nota takibi ve tuşlarda olan nota yerini bulma yönünden klavye hâkimiyetlerinin tam sağlanamadığı

düşünülebilir. Bastien (1973)'e göre orta do ve çoklu ton ve aralıksal yaklaşımın aralarındaki farkı şu biçimde belirtmektedir.

Tablo 2. Orta Do, Çoklu Yaklaşım ve Aralıksal Yaklaşım Karşılaştırılması

	Orta Do Yaklaşımı	Çoklu Yaklaşımı	Ton	Aralıksal Yaklaşım
Melodiler	Orta do'nun çevresinde yazılan ezgiler	Beş parmak pozisyonunda 12 tonda oluşturulan ezgiler.		2. ve 3. parmakların kullanımına ilişkin ezgiler.
Notasyon	İki oktav aralığında ve beyaz tuşlarla sınırlıdır.	Tüm beyaz ve siyah tuşları dâhil, dört oktav aralığı kullanılmaktadır.		Dizeksiz parçalar sadece siyah tuşlarla sınırlıdır.
Ritim	Başlangıç aşamasında 4/4,3/4 ve 2/4 ile sınırlıdır.	Başlangıç aşamasında 4/4,3/4 ve 2/4 ile sınırlıdır.		Başlangıç aşamasında 2/4,3/4 ve 4/4 ile sınırlıdır.
Teori	Sadece nota yazımı, anahtar, nota değerleri vb. öğeleri içerir.	Aralıklar, akorlar, anahtarlar. Genel müzik öğretimi programındaki temel bileşenleri içerir.		Anahtarlar, tuşların gösterimi, nota değerleri gibi öğeleri içerir.
Akor kullanımı	Oldukça sınırlı. Kırk akor daha çok kullanılır.	Akorlar sıklıkla kullanılmaktadır.		Akor kullanımı başlangıç aşamasında mevcut değildir.
Transpoze	Transpoze için sadece bazı öneriler verilir.	Neredeyse tüm derslerde öğrencilere farklı tonlarda parçaların transpozese yaptırılır.		Farklı tonlarda parçalar çaldırılmaktadır.
Doğaçlama	Yok	Öğrencilere dört ölçülük soru cümlesi verilir ve dört ölçü cevap cümlesi doğaçlamaları istenir.		Başlangıç aşamasında doğaçlama bulunmamaktadır.
Deşifre	Sadece do, sol ve fa majör tonları ile sınırlıdır ve öğrencinin becerisine bağlıdır.	Öğrencinin yeteneğine göre tüm tonlarda deşifre çalışmaları yaptırılır.		Başlangıç aşamasında doğaçlama çalışması olmayıp, ileri seviyelerde doğaçlama çalışmaları bulunmaktadır.

Kaynak: Kalkanoğlu, 2020

Gordon ve Smith (2000,) aralıksal yaklaşımda avantajlar ve dezavantajlar olduğuna dair düşünceler mevcuttur.

Avantajlar şu şekildedir (Kalkanoğlu, 2020).

- Öğrencinin klavyeye hâkimiyeti sağlanır.
- Öğrenci nerden başlayacağını ve parmak numarasını nasıl kullanacağını anlaması için öncesine bakar.

- Dizek olmadan tuşların kullanımında siyah tuşlarla çalınmaya başlanır,yalnızca 2 -3 yada 4'üncü parmaklar kullanılır.Sıfırdan piyano öğrenimi için ideal parmak numaraları olarak kabul edilir.
- Ayrıca beş parmak da kullanılır. Donanım olmadan çok sayıda beyaz tuş ile çalınır.
- Armonik okumalar da aralık bilgisini geliştirir.

Dezavantajları;

- Öğrencinin düzgün bir şekilde çalıyor olmaması da öğrenciye özgür bir alan tanımamaktadır ve bu olay karışıklıklara neden olabilir.
 - Tek tip yaklaşım yetenekli öğrenci için sıkıntılı süreç yaratmaz ama ortalama seviyede öğrenciler, yalnızca başlangıç aşamasında rahat edebilir.
 - Yalnızca 3 parmak kullanmak, el duruşunun doğru sağlanmasında gecikmelere neden olabilir.
1. Başparmak ve 5. parmağı da yerine göre kullanmak gereklidir.
- Uzun süre yalnızca melodi çalmakta doğru bir gelişim sağlamaz. (Kalkanoğlu, 2020).

Şekil 15. Öğretmen Eşliği

Kaynak. Kalkanoğlu, 2020

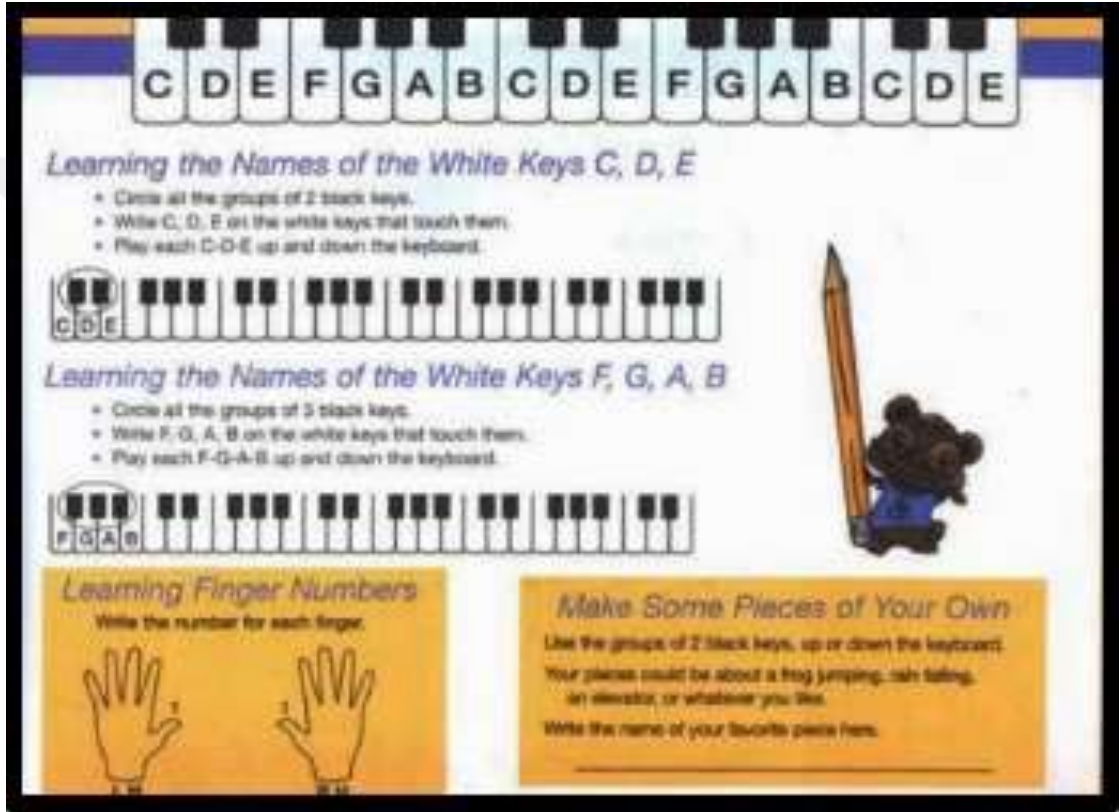
Şekil 13 de 4/4 lük la minör tonda parça yer almaktadır. Notaların altında sözler bulunmakta öğretmen eşliği de mevcuttur. Sağ - sol elin hareketini düzgün sağlamak üzere yazılmıştır. Öncelikle ölçüyü öğrenciler çalmakta,2. Ölçüde de öğretmen giriş yapıp öğrenciye eşlik etmektedir. Bu metotta ayrıca değiştirici işaretler yer almadığı gözlemlenmiştir (Kalkanoğlu, 2020).

Aralıksal yaklaşım

Bu yaklaşım ilk kez 1955 yılında ortaya çıkmış ve hakkında doğru müzik okumanın nasıl sağlanacağı ile ilgili çalışmalar yapılmıştır. (Kalkanoğlu, 2020) Frances Clark bu yaklaşımı yaygın olacak şekilde kullanışlı duruma getirmiş, öğretmenler tarafından çok fazla tercih edilmiştir. Frances Clarkın'ın yazmış olduğu "Time to Begin" adlı kitabında öğrencilere aralıkları tanıtmak için müzik okuma yöntemini öğrettiği bir sistem geliştirmiştir. Aralıksal yaklaşımda Orta Do'nun tersine, klavye detüm bölümünde çalmayı kolaylaştıran bir tekniktir (Kalkanoğlu, 2020).

Çoklu Ton

1930’larda Orta Doğu tarihten bu yana yayınlanmış bir çoğu yöntem kitabı olarak hala kullanılmaya devam eden bir yaklaşımdır. Çoklu ton yaklaşımı ise sınıf öğretiminde piyano kullanmaya ihtiyacı olan öğretmenler tarafından fazla kullanılmaktadır. Bu yaklaşım da, elin şeklini hareketlerin oluşmasıyla beraber okumayı alışkanlık haline getirmektedir. 1950’nin sonlarında başlamış olan yaklaşım öğretim olarak fazla ilgi görmüş olsa da, öğretmenler günümüze ait yöntemleri de aktif biçimde kullanmıştır.

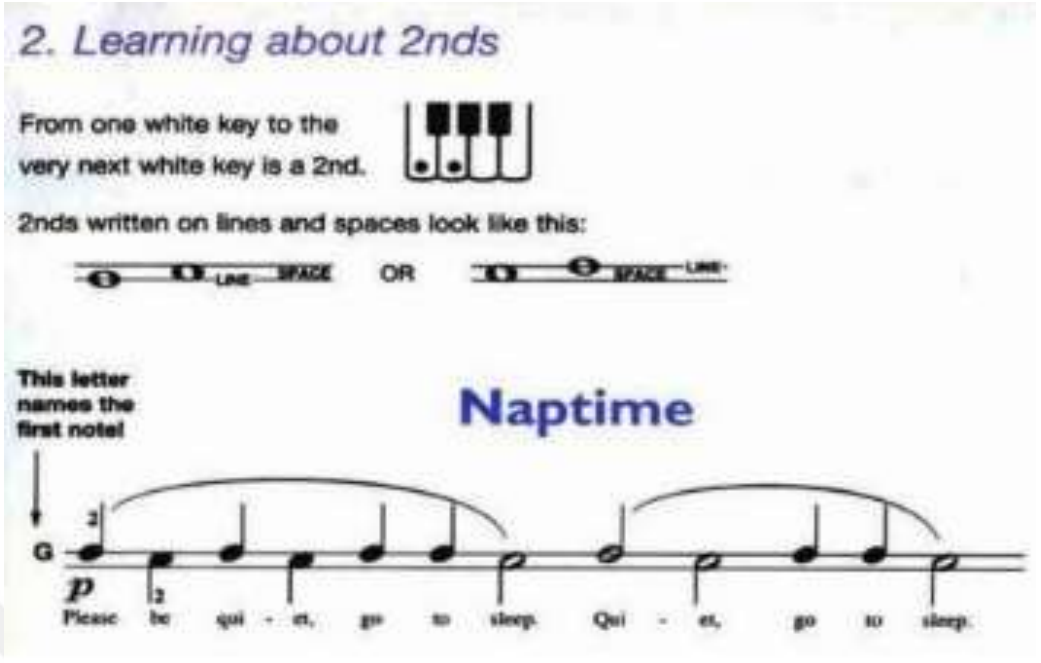

Şekil 16. Tuşların Tanımı

Kaynak: Kalkanoğlu, 2020

Başka yöntemler bu üç adet okuma yaklaşımından yalnızca bir tanesini temsil ettiği halde daha sonraki yıllarda çok okumanın avantajını sunmaktadır. Bunun için değişik yaklaşım özelliklerini de kullanmak önerilir.

Örneğin orta do ve çoklu ton yaklaşımının kullandığı iki yaklaşım birleştirilmiştir. Yöntemin orta do yaklaşımı ile başlıyor olması, transpoze, armonilere ait çalışmalar içeriyor ise bu yaklaşım çeşitlendirilmiş olabilir.

Şekil 17. Notaların Öğretimi

Kaynak: Kalkanoglu, 2020

Şekil 14 deki dizekte iki çizgi üzerinde notalar gösterilmektedir. Bu duruma göre öğrenci piyanoda çaldırılır. Çizgi başında görülen bu harf ise hangi notalara ait olduğuna dair bilgi vermektedir. Üst tarafta tuş üzerindeki görsel, aralıklar ve çizgiler notalar ile birlikte gösterilmektedir. Fa ve Sol notası burada tanıtılmaktadır. İki elde sadece ikinci parmağının işaret parmağı ile çalmaları istenilmektedir. Öğrenci hemlegato tekniği hem de gürlük terimleri kullanarak çalıştırılmaktadır (Kalkanoglu, 2020).

3.4.2. Çocuklar için Kanıtlanmış Yetişkinlerin de Başvurduğu Bazı Yöntemler

En çok kullanılan yöntemler,

- Dalcroze,
- Carabo-Cone,
- Kodály, Suzuki
- Orff yöntemleri (Pamukçu ve Özer, 2015).

Orff yöntemi

Bu yöntemde, insanın önemli enstrümanı sesi ve bedenidir. Bir öğretmenin beden dilini kullanım yöntemini bilmesi, hitap ettiği sınıf ile iletişim kurması açısından önemlidir (Pamukçu ve Özer, 2015).

Müzik Eğitiminde Orff yönteminin uygulanması

Bu öğretimin yapıldığı sınıflar geleneksel olarak öğrenci genellikle sırada hareketsiz kalıp, öğretmen anlatımı yapmakta, öğrenciler pasif alıcılardır, çalgıda çeşit daha azdır. Eski öğretimde bilgiden müziğe gidilirdi. Aslında müzik öğretimini kullanan aktif öğrenme metodundan biri olan Orff yöntemi bireyle etkileşim içinde bulunan öğretmenin rehberlik etmesi ile ders yönetilir. Öğrenci araştırır, keşfeder, öğrenmek için uğraşır durumundadır. Beden dilinin ritmik eşliklerde önemli bir yeri vardır. Bunun için doğaçlama ve oyun ile sağlanan yöntemin de yaratıcılığı geliştirmesi kaçınılmazdır (Çevik, 2007).

Yöntemdeki gibi, öğretiminde mevcut olan diğer öğretim yöntemlerinin belirli bir yere sahip olması gereklidir. Yöntemlerle bireye bilgiyi kendisinin keşfetmesi gerektiği, farklı çalgılarla beraber beden dilinin kullanılmasının da etkili olduğu sağlanır. Bu durum öğrenilenleri kalıcı hale getirir, eğlenceli bir ders ortamı oluşturmaya yardımcı olur. Eğitimcilerin buradaki metotları iyi şekilde bilmeleri ve aktif kullanmaları ile bireyin daha da etkili bir biçimde öğrenmesi sağlanır ve müzik dersleri zevkli bir hale getirilebilir (Çevik, 2007).

Orff çalgıları şunlardır:

- Çelik üçgen,
- Kastanyet,
- Zil,
- Tef,
- Marakas,
- Timpani,
- Ksilifon,
- Metalofon,
- Ritim çubukları(Çevik, 2007).

Suzuki Yöntemi

Çalgı öğretimlerinde benimsenen yöntem Suzuki yöntemidir. Schinicki Suzuki tarafından keman için ortaya çıkmış bu eğitim Japonya’da geliştirilmiş bir sistemdir. Yöntem; öğrencinin doğumundan itibaren müzik dinlenilmesinin sağlanması, böylelikle müzik kulağının gelişmesini ve müzik eğitimine başlangıç anlamında ona katkı sağlamaktadır. Metodun amacı, öğrencinin müzik yolu ile bütün olarak yetiştirilme çabasıdır. Suzuki, tüm hayatında öğrencilerin müzikal algılaması ile beraber güzelliklerin farkında olmalarını, onlarında insanlığa saygı duymalarını hedeflemiştir (Pamukçu ve Özer, 2015).

Öğretme ve öğrenme tarzı; öğrencinin öğrenme sırasında diğer öğrencileri izlemesi, çalmaya başlamadan önce eseri dinlemesi, tonalizasyon çalışmalarının yapılması(tona hazırlık), haftada sadece bir defa grup dersinde çalması, öğretmen-aile ve çocuk işbirliğinde öğrencinin gün aşırı çalışmalar yapması ve bu çalışmaların gerekliliğini bilmesi şeklinde açıklanır. Bireysel öğretim, sürekli öğrenilen-öğretilen çalışma ile yalnızca piyano çalabilen bireyler değil de aynı anda öğretmek için gerçekten eğitilmiş bireyler olmalıdırlar. Ulaşılacak istenilen amaç; müzisyen yaratıcılığı değildir. Pozitif odaklanmayı sağlamaktır. Dünyadaki Suzuki yönteminde eğitim alan öğrenciler müzik dilleri aracılığı ile iletişim kurabilmektedir ve bu şekilde belleklerinin gelişimi sağlanılmaktadır. Müziği doğuştan beri dinleyerek büyümüş bireyler yetiştirmek için ulaşılacak istenilen amaç ile bu yaklaşım ortaya konulmaktadır. (Esmegül ve Çaydere, 2015).

Bir araştırmaya göre; Suzuki yöntemi ile yoğunlaşma becerilerinin çalışılması ile ilgili üç tane farklı üniversiteden, yedi tane piyano öğretmeninin görüşlerinin alınmış olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte Amerikan Psikiyatri Birliği’nin tanımladığı DEB ölçümlerinden öğretimde gözlenebilir özellikte olanlar seçilmiştir. Bununla beraber Dikkat eksikliğinde, Hiperaktivite ve (özel öğrenme güçlüğü derneği)’nden alınmış desteklerden seçilmiş hedeflerin tamamlanması yapılmıştır. Yoğunlaşma testlerinin uygulanışını değerlendirmek üzere performans ölçme aracı ile video kayıtları alındığı tespit edilmiştir (Özçelik, 2010).

Ölçme (Yoğunlaşma becerisi) aracı ile ilgili içerik şöyledir:

1. Uzuvarın kontrolünü sağlamak,
2. Hareketleri incelemek,
3. Etkinlik anında dikkat vererek hataları gözlemleyip engelleyebilmek,
4. Etkinlikte unutkanlıkla baş edebilmek,
5. Başkaları ile konuşulduğunda dinleyebilmek,
6. Aynı zamanda birden fazla görev yürütebilmek,
7. Dokunma, işitme duyarlılıklarını fark etmek,
8. Odağını belli bir göreve odaklayabilmek,
9. Yoğun şekilde zihinsel bir çaba gerektiren işleri yapabilmek,
10. Sorulan soruları yanıtlayabilme ve tamamlamasını bekleyebilmek,
11. Kısa hedeflere doğru odaklanabilmek,
12. Dikkati koruyabilmek yani sürdürüebilmek,
13. Hazır ol -başla komutu verildiğinde konuya odaklanabilmek,
14. Başladığı bir işi bitirebilmek,
15. El göz hareketlerini sağlayabilmek,
16. Sağladığı el göz hareketini sürdürüebilmektir (Özçelik, 2010).

Kodály Yöntemi

1882-1967 Zoltan Kodály, besteci, eğitimci ayrıca müzikologtur. Küçük çocuklarla ilgilenmiş, eğitimlerinin imkan olduğu kadar erken yaşlarda başlamaları gerektiğini savunan düşünelere inanan bir eğitimcidir. Ana dilin çocuklar açısından çok önemli olduğunu özellikle inanmış, kendi kültüründeki halk müzikleriyle ilgilenmiştir. Şarkı söylemenin kulak ve zekâyı geliştirdiğini söylemiştir. Bu teknik ile, kulakları ile görüp, gözleri ile duyabilecek okuyup yazan çocukların tamamen baştan yaratabileceğine her zaman inanmıştır (Pamukçu ve Özer, 215).

Materyallerin kullanımı ile uzun zaman çalgıyı kullanma gerekmeden, el işaretleri ile ritmik heceler öğretilerek de müzik eğitiminin bir parçası sağlanır. Müziğin öğretiminde

bazı unsurlar vardır ve çubuklar işitsel becerileri geliştirilmeden önce müzik ile ilgili sembollere geçilmez. Çocuğun yaşamında var olmuş olgulardan yola çıkarak şarkıların düzenini drama ve etkinliklerle birleştirerek söylemesi, öğrenme ve öğretme tarzının hareket ve dans ile aynı zamanda dil ile bağlantılı aktif bir öğrenme yaklaşımına katkı sağlar. Bu yöntem farklı melodileri armonileri, formları, müzik analizlerini içerir. Şarkı söyleme, koroda söylemek, eşiksiz ve eşikli söyleme, düzenli kulak eğitimi de dahildir. Doğal gelişim odaklı yaklaşımdır (Esmegül ve Çaydere, 2015).

Kodály'de eğitim planı üç bölüme ayrılır;

1. Hazırlık,
2. Sunuş,
3. Uygulama: Hazırlık bölümü genel olarak öğrenmeyi bilinçsizce şekillerde gerçekleştirdiği bölümlerdir.

Öğrenci ile oyunlar oynayarak, şarkılar, oyunlar kulaktan dinletilerek öğretilmesi yada görseller aracılığı ile sunum yapılarak sonradan öğretilecek olan bilgilerin çocukların kafasında yerleştirilmiş olmasına katkıda bulunur. Bu bölüm, çocuğa yapılan tüm etkinliklerde zevk alınmasını ve eğlenmesini sağlayan, okumaya-yazmaya çeşitli ve bütüncül becerilere ulaşmasını hazırlar.

Uygulama bölümü öğrenilen yada sunulan bilgileri başka durumun içerisinde kullanmak biçiminde ifade edilebilir. Bu bölümde öğrencilerden, öğrendikleri yeni durumları ve koşulları kendi yöntemleri ile yaratıcı bir biçimde aktarması istenir (Özeke, 2007).

Bahsedilen hazırlıklar, sunum ve uygulama bölümlerini Kodály dersinde temel kuralı oluşturmaktadır. Her bölüm kendi kendine başlıca ders saatine işaret edebildiğini, her ders saati bu belirtilen üç bölümü kapsayabilmektedir.

Ders planına göre;

Her dersin planını yaparken öncelikle yapılması gerekenler,

1.hazırlık, 2.sunuş 3. uygulama bölümleridir. Düşünülerek hazırlanmış bu amaçları belirlemek gerekmektedir. Amaçlar, belirlendiği anda, o dersin işleyişinde büyük kolaylık sağlar, sonraki derslerde daha planlı şekilde ilerlenmesine katkıda bulunur (Özeke, 2007).

Dalcroze Yöntemi

1865- 1950, İsviçreli Emile Jaques Dalcroze besteci, armoni öğretmeni. Geliştirdiği yöntemin amacı, çocuğa müziksel işitme becerisini, ritim duygusunu ve yaratıcılığını, oyunlar ve ritmik jimnastiklerle geliştirmektir. Yöntemde çocukların kendilerine olan güven duygularını güçlendirmek ve uyumlu olma haline getirmektir. Bu yöntem her yaşa uygundur.

Dalcroze' un, Cezayir'de bir tiyatrodaki yardımcı orkestra şefliği yaptığı bir dönem tohumlarını attığı bu yöntemi, Avrupa'nın o dönemlerine ait müzik eğitiminde göz ardı edilmiş beden -müzik ilişkilerini içermektedir. Bu yönüyle Dalcroze,bugün yalnızca müzik öğretim yöntemi olarak değil de, insan - müzik ilişkisinin fizyolojik yönü, psikolojik yönü ve sosyolojik yönünün önünün açılmasını sağlayan perspektifte ele alınmıştır (Pamukçu ve Özer, 2015).

Dalcroze, ayrıca öğrencilerinin derslerinde müzik ritmine uygun bir biçimde yürümeleri ve öğrencilerden ne duyuyor ise ona göre davranışlarda bulunmalarını istemektedir. Bu şekilde yaratıcılığın temelleri doğaçlama tekniği ile atılmış olur. Kullanılan yöntem, konuşmak, el çırpma, şarkı, hikâye, vurmalı çalgıları doğaçlamada kullanılan bütüncül araçlardır (Pamukçu ve Mehmet, 2015).

Dalcroze; öğretim aşamasında etkili yolları 4 temel ilkedeki toplamaktadır;

1. Müziği algılama ve yanıtlama becerisi,
2. Öğrencilerin müziği hissetmekte içsel bir duygu,
3. Kulaklar, beden, akıl arasında iletişim geliştirmelidir.
4. Öğrencilerde sözel ve devinişsel güçlerini geliştirmek müziği okumanın anahtarıdır (Türkmen ve Pancar, 2018).

Tablo 3. Gözlem Formunda Yer Alan Anlamlandırma Stratejileri

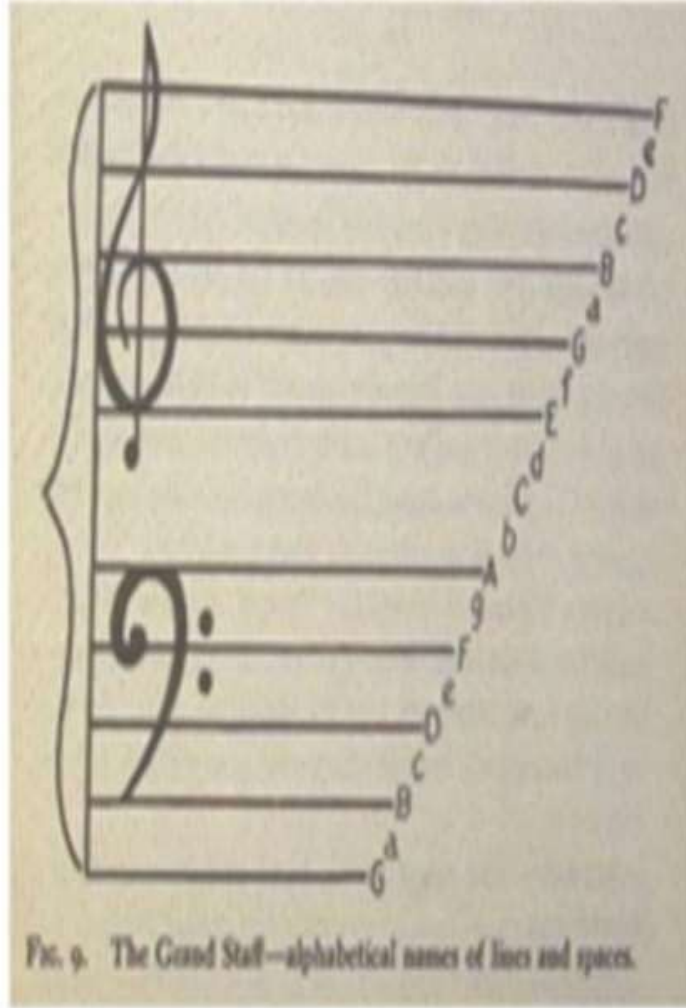
Anlamlandırma Strateji Basamakları	Gözlem Formu İfadeleri
Çıkarımlar yapma	1.Parçada ağırlıklı olarak hangi tekniğin bulunduğunu saptama 2. Parçanın tonunu belirleme 3. Parçanın ölçüsünü belirleme 4.Nüansları belirleme 5. Parçada geçen diğer teknikleri saptama
Benzerlik Oluşturma	
Uygulama	6. Parçayı tartım ve notaları ile doğru çalma 7.Parçada geçen tekniklerle ilgili etüt çalma 8. Parçadaki parmak numaralarını uygulama 9. Parçanın tonu ile ilgili gamlar çalma 10. Parçayı müziksel açıdan yorumlama
Farklılıklar bulma ve ilişkilendirme	11. Parçada ölçü olup olmadığını fark etme 12.Önceden çalışılmış tekniklerle yeni öğrendiği tekniği ilişkilendirme
Özetleme	13. Önceden öğrendiği teknikleri özetleme 14.Parçada öğrenilen teknikleri kendi ifadeleriyle özetleme 15.Parçanın hızını ve metronom sayısını gözden geçirme 16. Tartım kalıplarını gözden geçirme
Karşılaştırma yapma	17. Legato ve non-legato tekniklerini karşılaştırma
Not alma	18. Parçadaki boş yerlere parça ile ilgili notlar yazma 19. Parçadaki müzikal terimleri belirleyip işaretleme 20. Parçada zor olarak görülen yerleri belirleyip not alma

Kaynak: Er ve Özer, 2011

Carabo-Cone

İsviçreli, Carabo-Cone tarafından geliştirilmiş bu yöntem, okul öncesi çocuklara müzik terimlerini somut ya da görünür şekilde kavratılması gerçeğine dayanır. Psikolog olan 1896-1980 Jean Piaget tarafından destekli bir yöntemde, öğretilen konu çocuğun onu içselleştirilmesi ile müzik çalışmaları sürdürülür. Örnek; (Do Majör akorunu) seslendirmenin bir çocuğa do, diğer çocuğa mi ve diğer çocuk da sol notasını söylemesini ister. Bu yöntemde çocuklar bir dizi oyunla müziği yaşayarak öğrenmektedir (Pamukçu ve Özer, 2015).

Bu düzen ile dizeğin ortası (fa ve sol anahtarının arasında do notası) bulunacak, sihirli çizgi ismi verilen hayal ürünü çizginin olduğunu kabullenilecektir. Konuya ilişkin detaylı bilgiye aşağıda yer verilmektedir. Şekil 16 da piyanoda dizek düzenine ilişkin çizime yer verilmiştir (Avgın ve Gül, 2023).

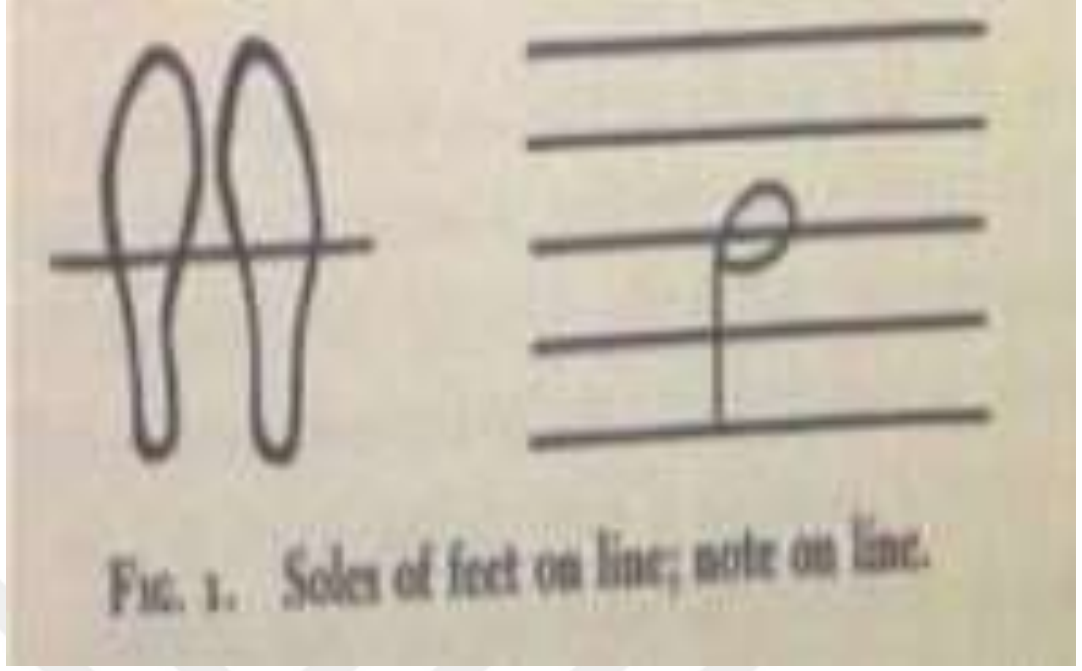

Şekil 18. Carabo-cone, 1959; Piyano Dizek ve Nota İsimlerinin Konumu

Kaynak: Avgın ve Gül, 2023

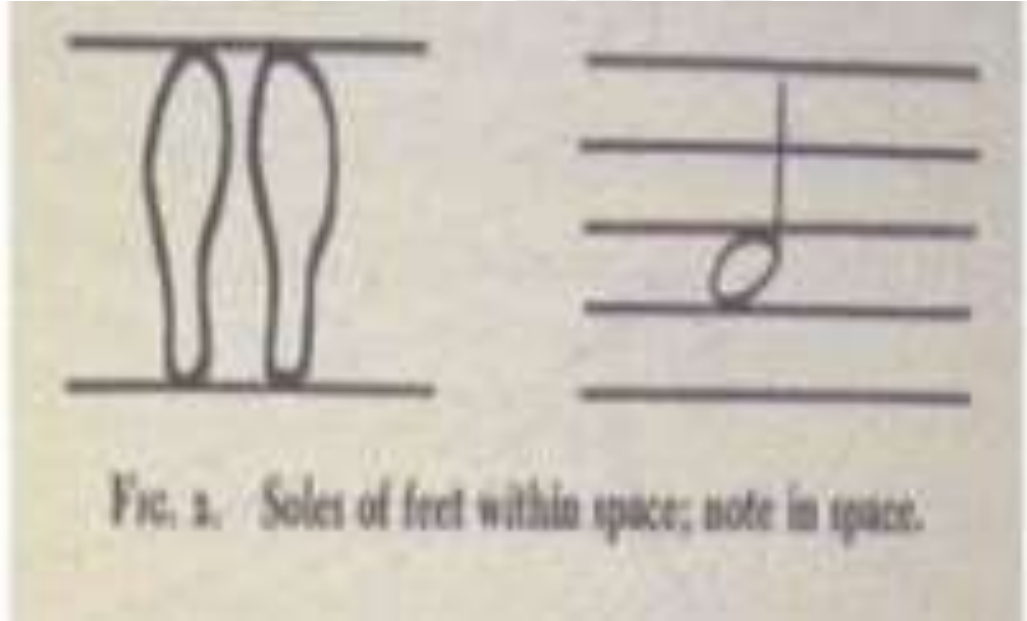
Notalarda öğretim için ikilik nota değeri ile başlanmaktadır. Kâğıt malzemedeki sembol kesilir, sembolün çocuğun bedeninde bir yerine takması istenir ve kendini nota değeri olarak görerek o notayı içselleştirmesi beklenmektedir.

Şekil 16 ve şekil 17’ de çocuklarda piyano dizeği üzerinde ayaklarını gösteren ya da kesilmiş notaları yerleştirme düzenine ilişkin görsele yer verilmiştir (Avgın ve Gül, 2023).

Şekil 19. Notanın Dizek Çizgisi Üzerinde Konumu (Carabo-Cone,1959)

Kaynak: Avgın ve Gül, 2023

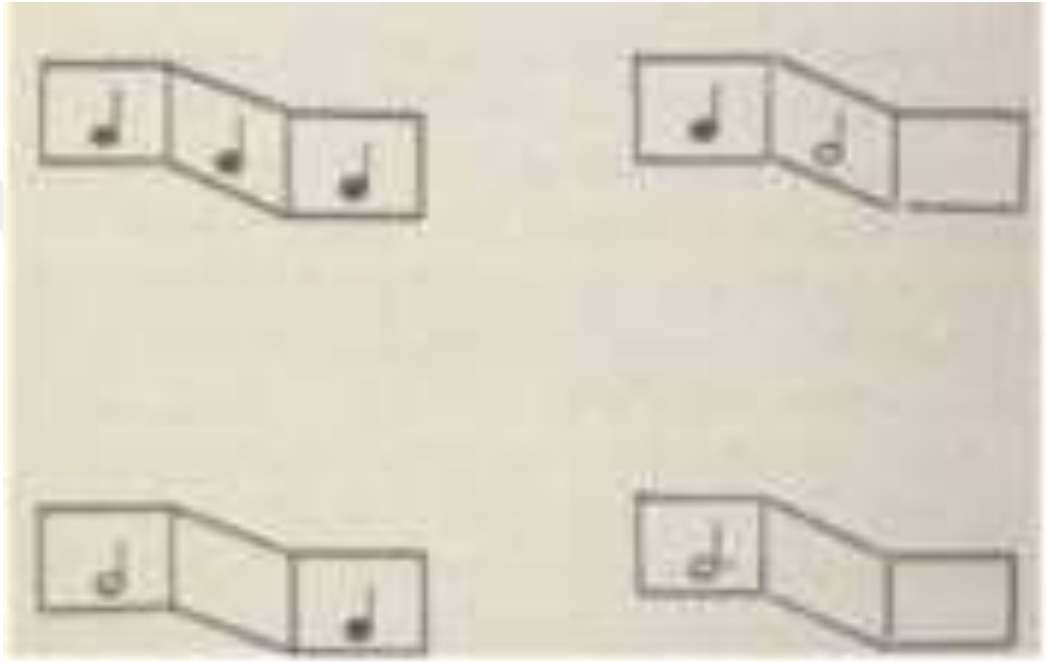
Şekil 20. Notaların Dizek Aralıkları Üzerinde Konumu (Carabo - cone, 1959)

Kaynak: Avgın ve Gül, 2023

Motor gelişimi çift ayakları üstünde sıçramak; sosyal ve duygusal bir alanda kurallara uymak, grup oyunlarında sırasını beklemek gibi kazanımlara katkılar sağlanacağı düşünülmektedir.(Avgın ve Gül, 2023).

Yöntemde çocuktan oyunlar ile müziğin alfabesinin öğrenmesi hedeflenmektedir. Kapsamda çocuklar dizekli oyun alanlarında yürürken aynı anda müzik alfabesinin seslendirmeleri de istenilmektedir. (Avgın ve Gül, 2023).

Klavye tanıtıldıktan sonraki aşamada çocuğa klavye, notalar ile birlikte müziksel oyun, zihinsel yönden piyano dizeğinde bulunan on bir çizgi, yani sihirli çizgi ve 10 aralığının ilişkilendirilmesi istenilmektedir. Öğretmenin oyunu nasıl hazırlayacağı hakkında kapsamlı bir şekilde açıklanmaktadır. (Avgın ve Gül, 2023).

Şekil 21. Oyununun Kâğıt Üzerinde Gösterimi (3/4'lük Ölçü) Carabo-cone, 1959

Kaynak: Avgın ve Gül, 2023

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: SONUÇ

Bu araştırmalar doğrultusunda sonuç, piyano öğrenimini bir bütün olarak ele alarak yetişkin öğrencinin durumuna göre eğitim stratejisi geliştirmek gereklidir. Bu duruma göre teorik ve uygulamalı bir eğitim planlaması yapılır.

Her yetişkinin eğitim düzeyi farklı olduğu araştırmalar sonucunda kanıtlanmıştır. Öğretmen ve ğretmen adaylarının müfredat tasarısı oluşturmada, öğrenme ve öğretme sürecinde eğitim planı, eğitimde plan geliştirmeye yönelik zaman ve uygulamalar konusunda farkında lığa sahip olmaları gerekmektedir.

Eski tekniklerin bugünkü ğretim yöntemlerini daha etkili hale getirmeleri, öğrenme süreçlerini hızlandırması, zenginleştirilmiş materyalleri sağlamaları, daha etkileyici ğretim uygulamalarına dayalı ğretimi gerçekleştirmeleri, telafiyi sağlayan bir ğretim sağlamaları gerektiği anlaşılmıştır.

Nota okuma becerilerinin kolaylıkla kazanılması için birçok yaklaşım bulunmaktadır. İncelenmiş bu yaklaşımlar doğrultusunda her biri öğretimde farklılık göstermektedir.

İncelenmiş bu veriler doğrultusunda eski metotların en çok kullanılan yöntemler olduğu, onların geliştirilerek günümüzde sıklıkla kullanılan araştırmalar olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışmaların avantajları olduğu gibi dezavantajları da vardır.

Günümüzde ocuklar için de en çok kullanılan yöntemler, Dalcroze, Carabo-Cone, Kodály, Suzuki ve Orff yöntemleri olduğu bilinmektedir.

Yetişkinler için nota okuma becerisinin, piyano çalma gelişimi aşamalarında en önemli metot olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada özellikle Orta do yaklaşımı en sık tercih edilen bir metottur. Aralıksal yaklaşımda incelenen metot da öncelikle temel teorik bilgiler yer almaktadır.

Bu yöntemlerle birlikte yetişkin öğrencinin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak müfredatın geliştirilebileceği araştırmalarla ortaya konmuştur.

KAYNAKLAR

- Aladağ, Ç. (2017). Ses eğitiminde register kavramı ve ses türleri. *Uluslararası Müzik ve Sahne Sanatları Dergisi*, 1(1), 27-39.
- Aykent, C. (2020). Doğu Trakya Bölgesi halk müziğinde ritim kalıplarına dair bir inceleme. *Erdem*, 79, 41-62.
- Bıyıklıoğlu, Z. O. (2023). Piyanoda hız gerektiren pasajların farklı ritim kalıpları ile çalışılmasının incelenmesi. *Konservatoryum*, 10(1), 181-193.
- Bozbey, O. ve Güven, E. (2023). Carl Czerny Op.740 “The Art of Finger Dexterity” etütlerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 2141-2172.
- Çağlak T. ve Ercan N.(2017).Başlangıç piyano metotlarının incelenmesi.*Journal of Turkish Studies*, 12(6), 123-136.
- Çelik, B. (2010). Piyano eğitiminde video kamera kullanımı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), 785-800.
- Çevik, D. B. (2007). Müzik öğretim yöntemlerinden, Orff müzik öğretisine genel bir bakış. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 95-100.
- Deniz, J. ve Durak, M. (2024). Paylaşmalı Öğretim ile Yapılan Piyano Derslerinde Staccato Çalma Becerisi Geliştirmeye Yönelik Bir Öğretim Tasarımı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 62, 3563-3589.
- Durgut, A. (2022). Klasik müzikte bir başöğretmen: Carl Czerny, Erişim adresi: <https://sanatyorum.com/muzik/carl-czerny/>, Erişim adresi: 21 Nisan 2024
- Er, K. O. ve Özer, Z. K. (2011). Piyano dersinde kullanılan anlamlandırma stratejilerinin öğrencilerin öğrenme düzeylerine ve tutumlarına etkisi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(26), 47-66.
- Ercan, N. (2016). Piyano eğitimi alan öğrencilerde görsel eğitimin önemi karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(39), 205-214.
- Ertem, A. ve Akın Şişman, Ö. (2021). C. Czerny Op. 299 17 numaralı etüdün teknik analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(3), 2189-2215.
- Ertem, Ş. (2014). Piyano eğitiminde öğrenme süreci ve öğrenme stratejileri kullanmanın yeri ve önemi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 2(2), 1-26.
- Fırat, R. (2021). *Jean Piaget: Hayatı, çalışmaları ve eserleri*. Erişim adresi: https://www.academia.edu/45432709/Jean_Piaget_Hayat%C4%B1_%C3%87al%C4%B1%C5%9Fmalar%C4%B1_ve_Eserleri, Erişim tarihi: 16 Mayıs 2024
- Gasımova, T. (2011). Piyano öğrenme ve öğretme teknikleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 25, 99-106.
- Gedikli Yılmazçetin, S. A. (t.y.). Piyano öğretiminde farklı yöntemler ve teknikler I. *Eurasian Journal of Music and Dance*, 49-61.

- Güdek, B. (2018). Müzik eğitiminde teknolojinin kullanılması: Ipad uygulamaları. 4. *Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi*, Ankara (ss.88-96).
- Gün, E. ve Yıldız, G. (2013). Pişano eğitiminde başarıyı etkileyen faktörler. *Fine Arts*, 8(1), 103-114
- Günel, A. ve Demirtürk, F. (2023). Yetişkin bireylerde zaman yönetimi ve yaşam kalitesi arasındaki ilişki. *Ergoterapi Ve Rehabilitasyon Dergisi*, 11(3), 92-100.
- Hasanova, O. (2008). Günümüzde Pişano Eğitimi. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 1(1), 141-146.
- Kalkanoğlu, B. (2020). Başlangıç pişano öğretiminde nota okuma yaklaşımlarına ilişkin üç metot analizi örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(1), 415 - 436.
- Karataş, Y. ve Toptaş, B. (2016). Güzel sanatlar liselerinde kullanılan 9. Sınıf pişano ders kitabındaki teknik çalışma ve ilgili pişano eserleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Kültür Ve Sanat Dergisi*, 2(1), 21-31.
- Karkın, A. M. ve Baş, E. (2016). Başlangıç solfej ve dikte öğretiminde ezgi kalıpları modelinin uygulanması örneği. *İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 6(13).
- Karşal, E. E., Yorguner, N. ve Yaşar, G. (2020). Müzik eğitimi alan ve almayan yetişkinlerin tükenmişlik ve depresyon düzeylerinin incelenmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, 6(25), 588-607.
- Kaya, A. . C. (2024). Herz, Long, Pıschna Ve Wolff pişano egzersiz metotlarının karşılaştırmalı içerik analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 10(19), 32-58.
- Kesercioğlu, T., Yılmaz, H., Çavaş, P. H., Çavaş, B. (2004). İlköğretim fen bilgisi öğretiminde analogilerin kullanımı: "Örnek Uygulamalar". *Ege Eğitim Dergisi*, 5(1).
- Kodak, E. (2007). Türkiye’de cumhuriyet döneminde yetişen pişanistlerin ülkemizde klasik müzik etkinlikleri ve pişano eğitimine ilişkin görüşleri üzerine bir çalışma. *Kastamonu Education Journal*, 15(2), 719-726.
- Kol, S. (2013). Erken çocuklukta bilişsel gelişim ve dil gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21), 1-21.
- Küngerü, S. (2016). Pişano öğretiminde teknik ve ses ilişkisine dair bir inceleme. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 231-240.
- Lehimler, E. ve şengül, C. (2014). Müzik yazılımlarının pişano eğitime katkılarının incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(2), 229-246.
- Modırı, Y. D. D. İ. G. (2012). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin pişano dersi motivasyonları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 74-98.
- Ömür, Ö. (2021). Pişano eğitiminde kullanılan Bertini’nin 25 etudes elementaires op.137 kitabının teknik ve müzikal kazanımlar açısından incelenmesi. *E-Kafkas Journal of Educational Research*, 8(3), 627-641.

- Özcan Coşkunsoy, B., Güdek, B. ve Özkan, V. (2023). Lisans düzeyindeki yetişkin öğrencilerin piyano eğitimindeki pedagojik sorunlar ve psikolojik etkenler. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 13(1), 608-622.
- Özçelik, Ö. A. (2010). Suzuki yetenek eğitimi ve bartok mikrokosmos yöntemleriyle özengen piyano eğitiminde yoğunlaşma becerisi. *Journal of Uludag University Faculty of Education*, 23(2), 643-661.
- Özdağ, O. (2021). Klasik gitarda sol el serçe parmağı ile legato tekniği üzerine bir değerlendirme. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(40), 2853-2867.
- Özeke, S. (2007). Kodály yöntemi ve ilköğretim müzik derslerinde Kodály yöntemi uygulamaları. *Journal of Uludag University Faculty of Education*, 20(1), 111-119.
- Özkan, V. ve Güdek, B. (2021). Piyano eğitiminde yetişkin öğrencilerin kendi başına öğrenme becerilerinin geliştirilmesine yönelik piyano metotlarının incelenmesi. *Turkish Studies - Educational Sciences*, 16(5), 1-25.
- Pamukçu, Özer, S. ., M. C. (2016). Çocuklarda piyanoya başlangıç yaşı ve müzik eğitiminde kullanılan yöntemlerin değerlendirilmesi. *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*, 7, 29-38.
- Saraç, H. (2010). Bireysel ses eğitiminde fonasyon'un önemi ve özellikleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 7.
- Sökezoğlu Atılğan, D. ve Gürman, U. (2023). Piyano eğitiminde synthesia programının öğrencilerin piyano çalma becerisi üzerindeki etkisi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 2237-2262.
- Sönmezöz, F. (2016). Müzik öğretmenliği lisans programı ders tanımlarında yer alan "Dizi Çalışmaları"nın gerçekleşme düzeylerinin müzik öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *The Journal of International Educational Sciences*, 6, 150-179.
- Şahin, H. (2016). Analogy method in pre-school science education and to what extend analogy takes part in preschool education programs. *International Journal of Turkish Education Sciences*, 6, 48-61.
- Tufan, E. (2004). Geleneksel makamlar kullanılarak yazılan etütlerin piyano eğitimi açısından önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2).
- Türkmen, E. F. ve Pancar, A. (2018). Koro eğitiminde Dalcroze yönteminin müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı açısından değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 4(8), 12-35.
- Uğur, A. ve Kutlu, Ö. (2007). Zaman yönetimi programının etkililiğinin değerlendirilmesi. *Verimlilik Dergisi*, 1, 89-124.
- Uludağ, A. K. (2016). Otomatik armonizasyon işlemleri müzik yazılım programları üzerinde çokseslendirme analizleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1073-1095.
- Ural, O. ve Esmer, E. (ty). Yetişkin öğrenenlerin stillerine yönelik bir araştırma, Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/408621>, Erişim tarihi: 24 Mayıs 2024.

Ünlü, L. (2023). Özengen piyano eğitimi alan kişilerin, kişisel gelişimlerine ilişkin görüşleri. *EKEV Akademi Dergisi*, 94, 191-205.

Wikipedia. (2024). Henri Bertini. In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Erişim adresi: https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Henri_Bertiniveoldid=1266286909, Erişim tarihi: 15 Mayıs 2024.

Yazıcı, T. (2013). Piyano öğretiminde karşılaşılan sorunların piyano öğretmenleri tarafından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(2), 130-150.

